

310377

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూన్ నెల 15-వ తేది గురువారము

No. 64

సంపుటము ౯

దుండుభినామ సంవత్సరము, శ్రేష్ఠ మాస బహుళ వస్తీ ౬.

సంచిక ౬౪

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

కలరా ఔషధములు

మాకలరామందులు అనేక మునిసిపాలిటీవారిచే పొగడబడియున్నవి.

ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికై యుపయోగింపబడు మందులలో నెల్ల మాకలరామందులు శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతవహించెను:

మామందులు కలహాట కలరా లేదనియే నవ్యుత్పన్నము. మేము అనేకవేలజకలకు ఇచ్చిచూచి దీనిమహిమను తెలిసికొని యున్నామనట అతిశయోక్తిగా నెంచకూడదు. పసిబిడ్డలు మొదలు వృద్ధులకంతకు అందజును, గర్భిణి శ్రీలకు గూడ వీనినుపయోగింపవచ్చును. ఇతరమందులవలె నివి మూత్రమును బంధించుట మొదలగు దుర్గుణములకు చోటివచ్చవు.

కర్పూరాద్యరిప్తము 6 ఔన్నుల సీసార్పు 0-12-0 } కలసి ఒకసెట్టు ర్పు 1-2-0
విషాచి సంజీవని మాత్రము 12 0-6-0 }
తంఱిలివాసము. పండిట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారప్పక వీధి మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి(లిమిటెడ్)

19, హరిన్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

ఉత్కృష్టమైన ఆయుర్వేద ఔషధములకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల

డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ ఎమ్. బి. టి సి. ఎమ్

గారి చేస్థాపించబడినది.

ఒక అణాస్థాంపును పంపినవారికి మా క్రొత్త క్యాటలాగు పంపబడును.

ఆంగ్ల, తెలుగు, అరవభాషలలో క్యాటలాగులు గలవు.

(3166)

(873) "కాంతామదహరణి"

అను యువాని వైద్యకాస్త్రప్రకారము తయారయిన ఇంగ్లీషుపుష్టికి దివ్యమైన తేజస్వము. దీనిని నేవించుటచే, నిస్సర్జిత, లేపనక క్రితేక్షించుట, స్వప్నచుందు స్థలము, రతిలో క్రమస్థలము, కాళ్ళచేతులు లాగుట, పోగొట్టి విత్యయావక నుఖము నిచ్చును. నీ గృహమందు యేల సిగ్గు పడెదవు! దీనిని నేవించి స్వర్ణముఖములను పొందుము. పథ్యములేదు.

వరితీచేసి చూచిన మీకే తెలియును. వెల 1 డబ్బా 4-0-0

ఆంధ్రప్రతికా చదువరులకు రూపు 3-0-0 మాత్రమే.

తామరమందు: గోడే తామర, గజవర్ణము, తామరలకు ఆమోఘము వెల డబ్బీ 0-3-0

ది రెడ్డి అండు కంపెనీ, గోపాలపురం,

8888] కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

అమృతాంజనము

తలమెప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది

ఇతర ఏ విధమైన మెప్పులను కూడ మా అమృతాంజనము వాడినంత

మాత్రమున నయమగును. వెల 0-10-0 అణాలు.

పంచభాష చీటిమూచి కొనిన మోసము గలుగదు.

ప్రతియింట నుండదగినది. గొప్ప గొప్పవారిచే

వేలకు వేలు యోగ్యతా పత్రములు పొందినది.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు.

వేమన

సంపూర్ణజీవితము : బోధనలు

చిత్రపటములు : సమస్త వివరములు

ఉన్నత న్యాయస్థానాధిపతి వేపారామేశ్వరముగారి పీఠికతో, ఇతికలు, పండితులు మెచ్చుచున్నది.

ఇదివఱకు వేమననుగూర్చి తెలియని స్థలము, కాలము, కులము, కుటుంబము, కవనము, పుట్టుక, నిర్వాణము, బోధనలు వివరముగనున్నవి. క్యాలికో టైండు రు. 2-0-0 తింపు టైండు రు. 1-8-0 పోస్టేజీ కలు.

త్వరపడనియెడల ప్రతులు బోరకవు. కమలకుటీరము, మైలాపూరు, మద్రాసు.

స్వచ్ఛమైన బంగారము

మేలైన పువ్వరాగ కెంపులు వీటితో ములు, చేర్చి కట్టబడిన కమ్మలు, చెంపటికాయ ముక్క పుడుకలు, చేగులు, ఉంగరములు, మున్నగునవి తయారుచేసి అమృతమునకు నిర్దముగా నుంచబడి యున్నది. ఆర్థకు చేసిన నిర్ణయ కాలములోఁగల యవ్వబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్యశ్రేణి,

గురుస్వామిశ్రేణి

(1842)

నగలవర్తకులు,

(5) వైనాబజారులోడ్డు, మదరాసు.

గృహ నిర్మాణము

109

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత పదవలమీద రంగూనునుంచి. లేకు కలప తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రకృతమైన, లేకుమానులు కమ్మలు, దూలములు, రవునతుండ్లు చిల్లరగానున్న, వర్తకులకు టోకు ధరలకున్న విక్రయించు చున్నాము.

చెన్న పట్టణం శేట్టకంపెనీ మా శేట్ల తక్కువ, రంజులు చాల్చీలు కూడా తక్కువగ నుండును, కావలిస్సీవారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపినివారికి

లేకు కలపవర్తకులు, కాకినాడ.

ఈ దివ్యౌషధము ఒక మహాశుగ్గుల ముఖ లభించినది. గుణము పూర్తి. అనేకులకల్ల పరిక్షింపబడి అమితములైన యోగ్యతాపత్రములను సంపాదించిన ఈ సిద్ధౌషధమును బీడ పాదలకు సుమపాయముగా నుండునటుల స్వల్పధరకు విక్రయించుచున్నాము.

వెల సీ 1 కి (10 మంది రోగులకు సరిపోవును) రు 1 మాత్రమే సీ 12 కి రు 10-8-0 లు, సీ 24 కి 19-8-0 లు.

(తపాలా ఖచ్చులు ప్రత్యేకము)

సోల్-పాట్రయిలురు,

ఆర్షాయుర్వేదావధ నిలయము,

కాకినాడ.

సర్వవృశ్చిక విషనంజీనిని (రిజిస్టర్డ్)

తేలకుట్టిక తక్షణమే ఈ ఔషధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక బాధ ను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకెట్టు రు. 0-8-0 పోస్టేజీ 0-6-0, 4 పాకెట్లు కొను వారికి పోస్టేజీ ఇవాం. 1 డబ్బా ప్యాకెట్లు 5-0-0. పోస్టేజీ ఇవాం.

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కంపెనీ,

నెం. 44 నంబులయ్యరు వీధి, మద్రాసు

(6)

రాజమహేంద్రవర జాతీయ విద్యాలయము

1922-23 సం॥లో రాజమహేంద్రవర జాతీయ విద్యాలయమునకు అమలులో పెట్టబడు విద్యా విధానము

ముఖ్యలక్ష్యాలు:— (1) ఆంధ్రభాష క్రమశాస్త్ర ప్రాముఖ్యత నిర్మూలన (2) బాల్య భాషక క్లిష్ట వృద్ధిని గుర్తు చేసి పద్యములు బోధించుటయందు ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించుట. (3) చరిత్ర - దేశభిమానమును వృద్ధిపరుచుటగాన, సరియైన యధాశక్తి విమర్శనతో మనదిగాను ఉండు పద్ధతులను నేర్పబడలెను. (4) పారిశ్రామికవిద్యకు తగిన ప్రాముఖ్యత నీయవలెను. (5) జాతీయవిద్య ప్రాప్తిని విజ్ఞానములయొక్క సమ్మేళనమును కనబరచుచుగా నుండవలెను.

తరగతుల నిర్ణయము అభ్యసనయోగ్యతయనుట:— ఈ విద్యాలయమున గణపబోధనాద్య రెండుభాగములుగా విభజింపబడును: ప్రాథమికవిద్య, ఉన్నతవిద్య. చరిత్రము 5 సం॥లు ప్రాథమికవిద్యలో. “జలసేయు పద్ధతి ముఖ్యము. శతకములు, ద్విపదలు మొదలగు వానినంది పద్యము లేరి పిల్లలకు నేర్పవలెను. ఆంధ్రభాషసంగ్రహమునందే కొన్ని పద్యములు కంఠస్థముగా నేర్పవలెను” ప్రాథమికవిద్య అంతిమగువరకు సులభమగు పద్యములు, వచనము అర్థముచేసికొనవలె యుండవలెను. వస్తుపరిచయకర్తరి పెంపొందించుటగాన నొక ముఖ్యలక్ష్యముగా పరిగణింపవలెను. చాల భాగమునందు ఈ క్రింద నూచింపబడిన రీతిని పాఠములు జరుపవలెను.

మొదటి మూడు సం॥లు:— చదువుట, వ్రాయుట, చిన్నచిన్న పద్యములు విద్యార్థి చేత వర్ణింపజేయుట; లోకజ్ఞానమును వృద్ధిచేయు విషయములలోని యంతములను వాని చేత చెప్పి పదిగిన వానిని చెప్పించి వానిచేతనే వ్రాయుటకు కథలకు కొంత ప్రాముఖ్యత నీయవలసియుండును. ఉన్నత విద్యను పునరుద్ధరించుట నవలంబించుచు ఉన్నతవిద్యను, సంభాషణను గూడ జరుపవలెను.

లెక్కలు:—సామాన్య సంకలన, క్యవనకలన, గణితకార, భాగవతములు - 20 ఎక్కుములు సంపూర్ణములైనవి. మనదేశమునకు సంబంధించిన మానవులలోని లెక్కలు చిత్రలేఖనము, పాటలకూడ మొదటి 5 సం॥లలో అభ్యసనములు.

4,5 సంవత్సరములు: తెలుగు:— మొదటి మూడుసంవత్సరములలో బోధింపబడువిషయములలోనే అదేరీతిని ఎక్కువ భాగమును బోధించుట.

గణితము:—బహు బిల్లులు, కడ్డీలెక్కలు, లాభనష్టములు, త్రమరానిక పాంచరానికములు, 2,3 పులెక్కలు, చతురగణనము, జమాఖర్చు (చిత్ర, ఆకర్షణ) భూమి కొలత.

ప్రాథమిక విద్యకుండటి సం॥లో హిందీ సంభాషణ మాత్రమే నేర్పవచ్చును. నాలుగువరుసలు, అల్లికపని మొదలగు చిన్నవిషయము చేతపనులు 3,4,5 సం॥లలో నేర్పబడును.

ఉన్నత విద్య

(6 వ తరగతిమొదలు 10 వ తరగతి వరకును) (ఎ) ఆంధ్రగీర్వాణములు, హిందీ, అంగ్లము (విధి) (బి) గణితము, చరిత్ర, భూగోళము, కావ్యము, చిత్రలేఖనము (6, 7 తరగతుల మాత్రమే) (విధి) (సి) నాలుగు వరుసలు, లోటపని (విధి).

ఈయెని సం॥లు పూర్తియగువరకు విద్యార్థి ఆంధ్ర భాషలో కొంతపాండిత్యమును సంపాదించవలెను. రామాయణ, భారత, భాగవతాది గ్రంథములను చదివి సామాన్యముగా అర్థము చేసికొనవలసియుండవలెను. ఆంధ్రభాషా పాండిత్యమునకు సంస్కృత భాషాభాసముకూడ కొంత అవసరము గనుక తెలుగునకు పరిచయము కాలమునందే కొంత సంస్కృతముకూడ నేర్పబడవలెను.

హిందీ, అంగ్ల భాషలు వ్యవసాయమునకు అభ్యంతరము లేకుండునట్టి భాషలు నిర్మూలన మాత్రమే యుద్దేశింపబడినవి.

చరిత్ర:— 5 సం॥లు అంతకునుపరి హిందూదేశ చరిత్ర సంపూర్ణముగాను, ఆంధ్రదేశ చరిత్రయు, ప్రపంచచరిత్రయు గ్రహమును చదివవలెను. “సామాన్యము, మన ప్రస్తుతస్థానము కాంగ్ల, ఫ్రెంచ్, ప్రగాభాగము” అనువిషయములను గూర్చి గూడ తెలియజేయవలెను.

భూగోళము:—హిందూదేశముయొక్క భౌతిక, వాణిజ్య, రాజకీయ మార్గాలను-సంగ్రహ పపంచమార్గాలను.

యాజ్ఞ వల్క్యలు

ప్రస్తుతకాలమున బ్రాహ్మణులు కొందరు ధర్మమార్గమై, విద్యలేనివారై ప్రభావము తగ్గి అన్నకర్తృత్వములకు కూడ కష్టపడుచుండుట మనము చూచుచున్నాము. అందు యాజ్ఞ వల్క్యలస్థితి బహు శోచనీయము. యాజ్ఞ వల్క్యల ప్రధాన పురుషుడగు శ్రీ యాజ్ఞవల్క్యుని మహిమ మహోన్నతము. శుక్ల యాజుర్వేదమును గడించినవాడు. స్మృతికర్త. శ్రీ జనకి చక్రవర్తి వంటి శిష్యబృందము గలవాడు. పూర్వము యాజ్ఞ వల్క్యు యందు ప్రసిద్ధిజ్ఞానులు నుండుట యాధనాయకులు పండితులు కవులు దాతలు ధనాధ్యులు లండెడి వారని విందుము. ఇప్పుడును ఆకర్షణకర్తయగునను మొత్తమున యాజ్ఞ వల్క్యులు బహుమహిమితులుండునన్ను గనట సత్యము. బ్రాహ్మణుల యందున్నటువంటి కాభాభేదములనుబట్టి యాజ్ఞ వల్క్యులు పురోభివృద్ధికి యితర కాభిముఖులంతుగా ప్రవర్తించుచేయుట సంభవముకాదు. కావున మన కాభాభివృద్ధికి కావలెనన్న మహా ప్రయత్నములు చేసి విద్యార్థికులు లేమి గద్యను, జ్ఞానాధ్యుని తమజ్ఞానమును అనుభవకారులు తమ యనుభవమును ధనాధ్యులు తమ ధనమును మొత్తము కాభాభివృద్ధికి కొంత వినియోగించవలెనని యాదేశము వచ్చినది. దురియ్య మనకాభి కొక కార్యనిర్వాహక సంఘము లేక పోవుటచే మన కాభియందు దాదాభావము గలవారు తమ దాన ధనమును అన్యాయకాంతము కూడ చేయవలసియుండుట చింతింపవలెను.

ఇట్టి సందర్భముల నాలోచించియే నుమాగు నాలుగు సంవత్సరములక్రిందట తెనాలిలో నొక యాజ్ఞవల్క్యు మహాజనగణ జమీన్దార్ కేంద్రసంఘ మేర్పాటుచేసి కాభాభివృద్ధికి ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఈ సంఘమువారు ప్రతివత్సరము శ్రీ యాజ్ఞవల్క్యు మహాజనగణులు జరుపుచు ఒక మాసవక్రమము కూడ రెండు సంవత్సరములకుండే ప్రయోగించుచున్నాడు. కాని యీసంగతి వ్యాప్తి కాకపోవుచే కారణముచేతనో మనలో ఘనమైనవారైనవారు ఈ యద్యయమును ఉపేక్షాభావముతో చూచుచున్నారేకాని తమ ప్రోత్సాహము నీయుటలేదు. కాభాభివృద్ధికి యిదివరలో జరిపిన యద్యయములలో నిది యెక్కువ స్థిరమైనదని నొక్కి చెప్పవచ్చును. ఈసంఘము రిజిస్టరు కాబడినది. చట్టములు పుస్తకము కలయువారు తెనాలి శ్రీ యాజ్ఞవల్క్యు మహాజనసంఘము కార్యదర్శిగారికి ఒక అకౌంటెంట్ పంపియింపవలెనుగా బడచుగలరు.

ఆంధ్రదేశీయులైన యాజ్ఞవల్క్యులందరు ఈయద్యయమునుగూర్చి యోచించి మహాజనగణులకు దయచేసి పత్రికను పోషించి కాభాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాను. సంపాదకుడు-యాజ్ఞవల్క్యు పత్రిక-తెనాలి

తిరుచనాపల్లి వార్తలు

తిరుచనాపల్లి జూన్ 12:—జిల్లాపాఠశాలకానులయమును పునర్నిర్మింపి గావించి క్రొత్త ఏర్పాటులతోనే సిబ్బందిని నియమించుటకు మేజరుగెన్సెలుగారు తిరుచనాపల్లికి బోయి, క్రొత్తవిధానమునుగూర్చి అందరకును తెలియజేసిరి. దీక్షితుల యాసాముగూడ కర్కాటుకయుటకు సిగ్గుపడిరి. భూమి పెట్టిల్లెలును సంకల్పమున మా. 50. బాబుమల్లాభావ ప్యాడిక గారిచేటకు వచ్చిరి.

జొంబయి పురపాలకసంఘమున బోర్డుకు కావలెనని మూలము 250 మంది ఎక్కువజీతము నిమిత్తము సమ్మెకట్టిరి.

ప్రకృతికావ్యము:—రైతులయొక్క తాంత్ర్యమునుబట్టి (1) కారీరకావ్యము, (2) వృత్తకావ్యము, (3) పదార్థ విజ్ఞానకావ్యము (4) రసాయన కావ్యము- వీనియందు ప్రభువు పాతములు నేర్పబడును.

అటలు: తోటపని మొదలగునవి ఉదయము సాయంకాలము చేయవలెను.

1. నేకపని 2. అయ్యేదము 3. వర్త: భూము 4 చిత్రలేఖనము- ఇవి విద్యార్థులు తమ యిష్టానుసారములు బట్టి అభిమాన విషయముక్రింద తినికొని ఒక్కొక్క దానియందు ముక్తిగ లగుటకు యేర్పరచబడిన పాఠములు. ఇవి ప్రస్తుతము 8 వ తరగతికుండే పాఠములు.

రాజమహేంద్రవరము } త. ప్రకాశరాయుడు
12-6-22 } ప్రధానోపాధ్యాయుడు.

అడయారు వార్తలు

(మా ప్రత్యేక విలేఖనుని యొద్దనుండి)
అడయారు, జూన్ 12:—జాతీయవిద్యవిద్యాలయమున కనుబంధముగ నున్న ప్రామాణ్యము కాఖ 15 వ తేదీని లేరవబడును. ప్రభుత్వమువారు ఈవిద్యాలయమునండి స్కూలులైన లు పరిశీలకు విద్యార్థులు కట్టుటకు ఆకాశము ఇచ్చిందని క్రిందటి సంవత్సరము కంటే ఈ సంవత్సరము ఎక్కువ మంది బాలురు వచ్చునూచనలు గలవు. కళాశాల జూలై నెల రెండవ వారములో తెరకురు.

ఇతరవిషయములు

ప్రస్తుతము ఆస్ట్రేలియా దేశమున మతప్రచార సందర్భమున సంచారము చేయుచున్న డాక్టరు అనిలి పెంటమ్మగారు 18 వ తేదీని కొలంబుకు వచ్చురు. అచ్చట కొంతకాలముండి ఇచ్చటికికొత్తురని తెలియుచున్నది.

జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారు వారిసోదరులు నిత్యానందముగారు ప్రస్తుతము ఆస్ట్రేలియాలో నున్నారని, అచ్చటినుండి రెండవమాసవారములలో అమెరికాకు వెళ్ళుచురు. అమెరికాలో నున్న కాలమున కృష్ణమూర్తిగారు విద్యావిషయములలో కొంత కాలము విశేషము జూదవరని తెలియుచున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఇతరప్రదేశాల్లోవలె కాంగ్రెసు సంఘమువారి ప్రాంతములో కాంగ్రెసు ఆశయములను ప్రజలలో వెల్లడిచేయుటకు అంత శ్రద్ధపూనినట్లులేదు. అడయారు దానిపరిసర గ్రామములలోనున్న వారిలో నూటికి 90 వంతు తమిళులు. వారిలో బ్రాహ్మణుల సంఖ్య అత్యల్పము. బ్రాహ్మణేతరులలో చాలమంది కూలివారై డు. ఈడిగలు, మధుసూము ఇచ్చటి ప్రజలలో విస్తారము ఈడిగలలో నేతలు తూర్పు యజమానులు. మద్రాసు తమిళ కాంగ్రెసు సంఘము వారు గాని చెంగల్పుట్టు కాంగ్రెసు సంఘము వారు గాని ఈ ప్రాంతములలో సంచారముచేసి, త్రాగుడును మాన్పించుటకు తగిన ప్రయత్నము చేసిన యెంతయో పుణ్యము కట్టుకొనినవారగుదురు.

ఒక ప్రశ్న

మన ఆంధ్రదేశమున చేతితోకడకి, చేపగములమీద తయారుచేయబడిన పట్టుబట్టు ఏయే ప్రాంతములలో ఎవరియొద్ద దొరుకునో మీ పాఠకులలో నెవరైన తెలుప కోరుచున్నాను.

వి. ఎన్. శర్మ

కామన్నుసభ బ్యాగుసంస్కరణ నిబంధనలనంగీకరించినందుకు తమ ఆనందమును తెలుపుచు భారత కాసన సభాధ్యక్షులగు గా. సర్. వెడెక్ లెటుగారు బర్మా 1వర్షురు 50 రెజిస్ట్రారు క్రాడకు గారికి తంత్రివార్తను బంపిరి.

నెల్లూరు టవున్ హాలులో (16)

శ్రీకృష్ణ హిందూ థియేటర్

(ఫస్టు కంపెనీ) తెనాలి
17-6-22 శనివారం శ్రీ కృష్ణలీల
20-6-22 మంగళవారం రుక్మాంగద
(ఏకాదశి మహాత్మ్యం)
22-6-22 గురువారం ప్రహ్లాద
నాటకములను ప్రదర్శింతురు
రేట్లు 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0
స్ట్రీలకు 1-0-0, 0-8-0

ఎ. వి. శాస్త్రి,

కలెటరు.

పదమూడు లేవ్యాలు

దుర్బలలపాలిటి సందేహి:— మేనాము, నిక్కాక, శుక్ల నష్టము, నిష్పత్తున, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలమును, యశ్వనమును, కాంతి, వీర్యవృద్ధిని, సంతాన ప్రాప్తిని, కలిగించు వర్షపాదము. 2 డబ్బెలు చాలును. 20 తు డబ్బెలు 1-4-0. వి. పి. చార్జి 0-8-0 (8851)
కోకాపుష్ప లేవ్యాలు:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విరేచకమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాణము 15 తు. డబ్బెలు 0-10-0, వి. పి. చార్జి 0-7-0. [1]
పి. కె. పి. అంబుకో, అయ్యలద్దెనసూనం, వెరదేపి, నెల్లూరుజిల్లా

భార్య సెంటుజారి గెజెటు

జూన్ 13 మంగళవారము

పల్లి కు కాళి

సి. జి. హెగ్గర్లుగారు చిత్రావతిని వివాహం చేసి ఓంకారానికి కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

నాగయ కాళి

దొంతి భీమయ్యచెట్టిగారు ఆనంతపూర్ణిని వివాహం చేసి ఓంకారానికి కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ కాళి

విష్ణుభట్ల రామకృష్ణయ్య పంతులుగారు సెలవునుండి రాగానే గోదావరి జైలరుగ నియమింపబడిరి.

గుంటూరు జిల్లా తహశీల్దార్ సైదులు దేవులపల్లి తహశీల్దార్ అక్కిలయ్య గుమాస్తాగావన పులిపాక వాసుమంతరావు గారు సర్వీసునుండి డిస్మిస్ చేయబడిరి.

అభివృద్ధి కాళి

దువ్వూరి బాలకృష్ణమూర్తిగారు కోయంబత్తూరు అగ్రి కల్చరలు కాలేజీలో అగ్రికల్చరు ప్రొఫెసరుగ నియమింపబడిరి.

కల్లూరి గోపాలకృష్ణరాజుగారు II సర్కిలు అగ్రి కల్చరు డిప్యూటీ డైరెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

తిమ్మన బుధవైద్యరావునాయుడుగారు బెల్లూరి అగ్రి కల్చరు అసిస్టెంట్ డైరెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

పి. టి. పాద్మాగారు విశాఖపట్నం డివిజను సీనియర్ వెటెరినరీ కాబ నూపరింపబడిరి.

జి. టి. డిలీగారు మద్రాసు వెటెరినరీ కాలేజీలో సర్జరీ ప్రొఫెసరుగ నియమింపబడిరి.

వి. కృష్ణమూర్తియ్యగారు వెటెరినరీ కాలేజీలో పాతాలజీ, బాక్టీరియాలజీ ప్రొఫెసరుగ నియమింపబడిరి.

పల్లికపర్వత కాళి

రావుబహదూరు శంకరనారాయణ భాస్కరయ్యగారు తమిళనాటిలో కోరాపుట్ డివిజను పనిజూచుటకు గూడనియోగింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన కాళి

యం. ఆర్. గురుస్వామి మొదల్యూరుగారు మద్రాసు జెనరల్ అస్పత్రిలో III ఫీజిషియన్ గాను, మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో పాతాలజీ ప్రొఫెసరుగ నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ కర్నూల్ ముగ్గురనాథ చౌదరిగారు విశాఖ పట్నం సెంట్రల్ జైలులో మెడికల్ ఆఫీసరుగాను వాల్తేల్ జైల్లో అసైండ్ నూపరింపబడిరి.

మాళిమణి చెల్లమ్మ దేవరాసు సతీమణి మద్రాసు కార్పొరేషను కౌన్సిలరుగ నియమింపబడిరి.

కోకా జనార్దనరావు నాయుడుగారు కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

జనబు మాల్వీయ్యగారు పాకిస్థాన్ లోని సాహెబు బహదూరుగారు, కెడవిగల్ల రేవు బాయిలరెడ్డిగారు ఆనంతపూర్ణి భగ్యవంతులూకా బోర్డు సభ్యులుగను, గుడిచెల బొబ్బన్న, జనబు సత్యదయాసాపు సాహెబు బహదూరు, జనబు అంగడి చలీసాహెబు బహదూరు, పచ్చిసెట్టి ఆదినారాయణసెట్టి, కుర్రవారేచెన్నగారు పెనుకొండ తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

హైద్రాబాద్ గవర్నరుగారి సీనియర్ యూనియను బోర్డుకు, పొన్నూరు యేర్లగారు, తెక్కలగోటయూనియను బోర్డుకు, అధ్యక్షులుగ బెల్లూరి తాలూకా బోర్డువారిచే నియమింపబడిరి.

పి. దక్షిణామూర్తి కామ్రాగారు గంజాం జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

వింజమూరి రామమూర్తిగారు కాకినాడ తాలూకా బోర్డువైస్ చైర్మన్ గా నెన్నుకొనబడిరి.

మగలం గోవిందరావుగారు హన్మంతపల్లి యూనియను బోర్డుకు, కరియెట్టి శాంతపూర్ణుడు మాడగల్లి యూనియను బోర్డుకు హమ్మిగి కుప్పసద మీరప్పగారు హిరెమాడగల్లి యూనియను బోర్డుకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. మదనపల్లె వాసుమంతరావుగారు కందుకూరు తాలూకా బోర్డువైస్ చైర్మన్ గా నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీరాజా కలదిడి సత్యనారాయణరాజు బహదూర్ గారు పితాపురం తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యా కాళి

కే. శ్రీనివాస పుత్రాచార్యగారు ఆనంతపూర్ణుని సీడెడు డిప్యూటీ కాలేజీ తెక్కరగ మార్చబడిరి.

మినలేరును ప్రకటనలు

కోటనరసింహంపంతులుగారు తిరుపతినుండి బందరు జిల్లా ఆవనిగల్ల జిల్లా మనసంగు మార్చబడిరి.

అన్నాస్వామి వెంకటరామయ్యగారు ఆవనిగల్లనుండి తిరుపతికి మార్చబడిరి.

మాదిగల్ల రామచంద్రరావు నాయుడుగారు తిరుపతి జిల్లా మనసంగు నియమింపబడిరి. యెన్. యస్. రామచంద్ర కామ్రాగారు కోరాపుట్ డివిజను యిండ్రావతి నబ్ డివిజను ఓన రసీయరుగ నియమింపబడిరి.

వి. కే. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు కోరాపుట్ నబ్ డివిజను నూపరింపబడిరి. యింజనీరుగ మార్చబడిరి.

పి. రంగస్వామి అయ్యగారు పాద్మా నబ్ డివిజను నబ్ యింజనీరుగ నియమింపబడిరి.

వి. నుండంగ అయ్యగారు కృష్ణా యింజనీరుగ డివిజను నియమింపబడిరి.

ఆర్. నుబ్రహ్మయ్యగారు సెలవునుండి రాగానే మద్రాసు గవర్నమెంటు జెనరల్ అస్పత్రిలో రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

కామ్రే. కే. యి. పోతనగారు పెంపొరీసినియ అసిస్టెంట్ డైరెక్టరుగ నియమింపబడిరి. విశాఖపట్నం జిల్లా బోర్డు వెసి డెంటు క్రింద పనిచేయుటకు నియోగింపబడిరి.

వి. యేసుదయాళ్ గారు మద్రాసు గవర్నమెంటు జెనరల్ అస్పత్రిలో రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

ప్రతి విత్తములు

అనేక ప్రదేశములనుండి ప్రతివిత్తములు దొరకుటకు ములగుర్చియు, వాటిని మెరుగేయవిధమున గూర్చియు, సకలమును గూర్చియు విచారించుచు ఉత్తరములు వచ్చుచున్నవి కావున నెల్లూరు తెలియగలదులకు వాటి విషయమై పల్లి: టి బోర్డువారు ప్రచురించిన కరపత్రమునుండి ఉత్కర్షింపబడిన ఈ క్రిందిభాగములను బొందుపరచుచున్నాను.

ప్రతిగింజలకు గుంటూరులోగారి లేక కోయంబత్తూరు లోగారి ఉండు డిప్యూటీ అగ్రికల్చరల్ డైరెక్టరుగారికిని లేక సావర్లకోటపాం మే నెవరుగారికిని వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. విత్తములు సెప్టెంబరు నెలలో చల్లవలెను. ఖరీదు వీసె పావ లా ఆగును. ఎకరమునకు 3 వీసెలు పట్టును.

“ఈ ప్రతి తోట నెలలో మిర్చి, వంగ, పొగాకు, ఉల్లి, నీరు, జొన్న మొదలగువానితో లాభకరముగ మార్చి పెట్ట వచ్చును. మెరకకనుండు పల్లపులములలో గూడ అవ్యాప్తి కాలములందు మెరుగేయవచ్చును.

కడమటి వర్షములును తూర్పు వర్షములును గూడ నను కూలముగ నున్నందుల యీ సమయమున నీటి పారుదల యవసరముండదు. వర్షములు అనుకూలముగ లేనియెడల రెండుమాస తిడులు చాలును. వానలనుకూలముగ గురియును సంతోషములందు పనివాండ్రు చాలకొన్నివోట్ల తోటసాగు మానవలసివచ్చును. చేసినను పని సరిగాజరుగదు. అట్టి వోట్ల విస్తారము పాటు అవసరము లేకపోవుటచే కంబోడియా, ప్రత్తిని సాగుచేయవచ్చును. కేల అనుకూలమయినది కాకపోయినను, బాగుగ నెరువువేసి బలపరచుకొండగను, అవసరమైన యెడల నోటి రెండుతడులు పెట్టుటకు వీలులేనివోట్లను, మెట్టలలో నీసమయము చల్లినయెడల ఫలింతుట సంజేహము.

25-6-22 తేదీ వరకు మాత్రమే సగము పలులు

ప్రసిద్ధ ఆంగ్లేయావధ యోగములు

“...ఈ పుస్తకము సాయమున ఏమాత్రము ప్రాథమిక ఆంగ్ల వైద్యజ్ఞానముగల వారైనను తమంత తాము బోషధములను సిద్ధముచేసి కొనగలరని నమ్మెదము.” ఆంధ్రపత్రిక అసలు వెల రూ. 1-0-0; సగము వెల రూ. 0-8-0

శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యదర్శిని

ప్రకృతి చికిత్సను గూర్చిన జగత్ప్రసిద్ధ గ్రంథము అసలు వెల రూ. 0-12-0; సగము వెల రూ. 0-6-0. పోస్టుకర్చులు వేరై యుండును.

సేతుబ్రదర్సు, మైలాపూరు, మదరాసు.

ఎకరమునకు 1 మొదలు 1 1/2 దడియములు (6 1/2 లేక 10 పవులు) విత్తులవరకు చల్లవచ్చును. చల్లుటకు సామాన్యముగ హింగారి (అలగ్నముగ చల్లుటకు చేకవారి ప్రత్తి) ప్రత్తిచల్లుకాలముగాని, యింకముందుగాని మంచికాలముముంగారి ప్రత్తిల వలెనంతకంటె సంతముందుగా చల్లుకూడదు. ఇంతకంటె ముందుగ చల్లినయెడల చెట్లు విస్తారముగ పొట్టవేసి కీటకముల కాస్తుడ ముట్టచే పంటతిక్కువగును. కాయలు ముడిరినవెనుక తడిపెట్టు కూడదు. ఏలన నట్లు నెలలో నననసరముగ లేమను గలిగించిన యెడల కాయలు పంటుటయు ప్రత్తివిడుపును ఆలగ్నముగను. ఫిబ్రవరికి తరువాత వేడిమి యెక్కువ గుట్టచేతను, లేమ లేకపోవుటచేతను, లేమగానుండు గాలి వీచుచుండు సముద్ర ప్రాంతములందలి జిల్లాలలోగాక దత్తమండలములలో రెండవ విడుపువై వాళలేదు. అచట వేనివి నెలలో నీరు తీవ్రము, లేక కర్మము పడినను చెట్లు మరల చిగిర్చి పూవులును, కాయలును నెర్పడునుగాని, అజిల్లాలో వేడిమి ఎక్కువగుటవలన కాయలు ముడుకమునుచే పగుల నారంభించుటచే ప్రత్తి మిగుల గ్వల్లు ముగవగును. కావున రెండవవిడుపు ఉపయోగకారి కాదు. మొదటి విడుపు పూర్తి కాగానే మోళ్లను లాగవేయుట శ్రేష్ఠము. ఇంకను నుంచినయెడల నెలయందలి సాగమును వృధాగా నీ మొక్కలు తీసికొనుటయు తరువాత పంటలు తగ్గుటయు సంభవించును.

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము బందరు } భోగి పట్టాభిషేకారామయ్య కార్యదర్శి

కన్యక కావలెను

మర్యాద గల వైశ్యకుటుంబమునకు చేరి: టియూ స్కూలువైనలు చదువుచున్నట్టియు, ఆరిశెట్ల గోత్రము గల వైశ్య వరుని వివాహము చేసికొనుటకు కన్యక కావలెను. వివరములకు యిట్లు వ్రాయుడు: నూచ్ 0/0 ఆంధ్రపత్రిక - మద్రాసు.

ముఖ్య గవనింపు

యోగ్యతాపత్రములు
నేను సేగుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. బెనారస్ నీటి దుర్గా మెడికల్ హాల్ వాటైజ్ అండ్ సెమిల్ బొషధమును సేవించిన తరువాత స్వస్థమయెను.
ఉజ్జయిని 28-9-18 } ఎల్. సి. కపూర్, కల్ ప్రొఫెసర్.

వేదం కంపెని, మద్రాసు.

మహాత్మ గాంధీ గ్రంథములు
గా. హరిశ్చంద్రమయ కృతులు.
మూర్ఖ రాజు:- (ట్రాల్సుటాయికథ నీతికినవ్వనను తావలము) 0-4-0
నీతిధర్మము:- (మహాత్ముని జీవితరహస్య మింసుగలము) 0-4-0
ప్రభుత్వము:- (తేట తెలుగులో రాచరికపు వర్ణన) 0-8-0
శ్రీరామచరిత్ర:- (పోతన రామాయణ మునకు హృద్యమగు వ్యాఖ్య) 0-8-0
అబలాసచ్చరిత్ర:- (సుప్రసిద్ధము అచ్చమాంబ ప్రణీతము 11 భాగము) 1-4-0
Neglected Emperor Poet 0-8-0

వేదం కంపెని, మదరాసు.

25-6-22 తేదీ వరకు మాత్రమే సగము పలులు
ప్రసిద్ధ ఆంగ్లేయావధ యోగములు
“...ఈ పుస్తకము సాయమున ఏమాత్రము ప్రాథమిక ఆంగ్ల వైద్యజ్ఞానముగల వారైనను తమంత తాము బోషధములను సిద్ధముచేసి కొనగలరని నమ్మెదము.” ఆంధ్రపత్రిక అసలు వెల రూ. 1-0-0; సగము వెల రూ. 0-8-0
శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యదర్శిని
ప్రకృతి చికిత్సను గూర్చిన జగత్ప్రసిద్ధ గ్రంథము అసలు వెల రూ. 0-12-0; సగము వెల రూ. 0-6-0. పోస్టుకర్చులు వేరై యుండును.
సేతుబ్రదర్సు, మైలాపూరు, మదరాసు.

జర్మను జాతీయవాదుల సంరంభము

బల్లిను, జూలై 18:—జ్యునీయుడు జాతీయవాదుల
యొక్క హింసలను ఆధిక్యముగ నున్నది. సం
గ్రామమునందు టానెనుబర్గనందు వాన్ హౌడెను బర్గగార్లు
సంపాదించిన విజయముయొక్క సంస్కృతాంధ్రము కోనినుబర్గ
నందు జరుగు యుత్సవమున పాల్గొనరాదని రిచివ్యులవారికి
ప్రభుత్వమువారు యుత్తరప్రదేశీసిరి. కాని రిచివ్యులను మెలించు
వాసునగూడ ఈయుత్సవపు నల్లంఘించిరి తుపాకులను ద
ట్టించి వీనులందు యుత్సవముతో నూరేరిరి. వాన్ హౌడెను.
బర్గగారు కనాతు జేముంచిరి. కార్మిక పక్షమువారు దీనికి
మామగ షేరాకయ్యెనునునులేపిరి. ఈసందర్భమున సన్నిల
గాయములచే చాలమంది కార్మికులు హతులైరి.

దశ అంకాల వైయాధ్యక్షుడు భారతదేశమున గాంధీ గారియనుచు రుద్రులందు త్రిశగ బాలు యంత్రాకమున సురక్షింపట కను అభివృద్ధిపరుచుటకును 70 లక్షల రూబిల్లు వెచ్చింప బడెని ఇచ్చును దెచ్చుచున్నాడు. 70 లక్షల రూబిల్లు ఆన గా 10510000 రూపాయలతో గమానము.

అంతర్జాతీయధ్యక్షుడు దేశీయ విషయము ముఖ్యమైనది. ఇచ్చునందు అచ్చటికి అచ్చునందు ఇచ్చటకును దివిటచుండు తొలగబాటుపట్టుములనీ చుట్టూర్యాకర్తలు యెచ్చటినుండి సహాయము నొందునుండితో ఇందువలన తేల్చుచున్నాను, వకాల్లా వామాలు లేని కక్షిస్తున, రద్దకస్తులకు గుమాస్తాను సోమరులకు విద్యార్థులును, బోల్లివిక్కులలో జూచుచే దమకు వచ్చుకొనుచున్న విషయములను గురించి గంభీరముగ ప్రలాపించు నంతవరకును రాజభక్తులకుచారి తమయభిప్రాయములతో నేకీధించుచుటల జేయునంతవరకును, వీరినుభవించుచున్న భోగములెక్కడనుండివచ్చుచున్నవో ఇందువలన దెలియవగును. వీరు బోల్లివిక్కుల బంగారమును తమయత్నములముగొనుచున్నారు. బోల్లివిక్కుల వెండికరకు తమసోమరదేశీగుల యొక్కతేనుముల నమి వేచుచున్నారు. బోల్లివిక్కుల లిమ్మపూట భోజనమునకు బహులుగాసోదరహేతులవాక్కుల నమ్మచున్నారు ఇంకొకని అదేశప్రకారము తిరుగబాటును బోధించుట, ప్రస్తుతము రివ్యాయందు గల భీకరకరకరపు పరిస్థితులను వ్యక్తీకరణాభావమును, న్యాయ న్యాయ విచక్షణా విరహితులను నిరచుకాధియును భారతదేశమునందు దెచ్చిపెట్టుటకు ప్రకృతిండుటయు చాల నీరమైన కార్యములు. గాంధీగారును నీయనుచరులును, దేశక్షేయమునకే పాటుబడుచున్న సానువుగవులని నన్నుపలికెనువారున్నారు. పాము, బోల్లి విక్కులను మానము వహించి యందునట్లు జేయజాలరు. తామిట్లుదంబములు కొట్టుచు ఈ విషయముల బహిరంగ పరచిన యెడల ఇతర దేశములందలి దమవారి స్థితినితరచుకునని గూడ ఉత్సాహితీయముచేవానిని దాచివెట్టజారు. కనోవీలిపుగారికి మనము కృష్ణజలము గనుండువలెను. ఇంతి కరకును హాన్దముగనన్న విషయమును బహులు పరిచెనటుల ఇందులకు కారణముగాదు. తాముబోలి వక్కులనుండి సహాయమును పొందుటలేదని దెలుపు భారత ప్రభువకారుల అనత్యోగ్యనను ఋజువుపరుచుటయె అందులకు కారణము.

హార్ ఎన్నడుగూ మ్యూజిమ్ కు జనగా నాతనిని ప్రజలు నిరసించి అవమాన పడిరి. అప్పుడు రాక ఫూర్స్ ము ప్రజాస్వామ్య పతాకమును లాగివేసిరి. బ్రెకు యూనియన్లు వీధులందు బావులుదీర్చి నిలబడిరి అందుపై పోరాటములు జరిగెను పోలీసు లచ్చుల లేక పోవుటచే మరణములు సంభవించెను.

వలసదేశముల అభివృద్ధి

లంఘన, జూన్ 13:— కరోనా బ్యాన్ వేగ వలన గావించబడినది. ఆనందమును చాలమంది వలన దేశ రాజకీయ జ్ఞానము అధికారులను అందు పొల్తోంది. ఆనందార్థమున గర్భవతీ వసించి వలన దేశ కార్యాలయమున పనియ కార్యదర్శి యగు మేజరు మేకిన్స్ వైద్య గారిట్లు దెలిపిరి. అధిక విషయము తెల్లమున మన దేశము లందు అభివృద్ధి కార్యముల నాపరాదు. ఇక మీదట వలన దేశ కార్యాలయము నందలి యాద్యోగులలో ప్రతివారును అధ్యయనము కల్గిన మైన వలన దేశములందనభవమును గడించి యుండవలెనని కార్యదర్శి కొక సూచనను గావించితిని. యవరాజు పశ్చిమము వలన సామ్రాజ్యమునకు పలుకులేని నేప యొచ్చెను. ఈ పశ్చిమము వలన, రాజు పరిపాలనా విధానము నిస్సామైనది గాదని ప్రదర్శింపబడినది.

యువరాజు జన్మదిన మహోత్సవము

అదేమని జూను రి:—యవరాజు జన్మదినమి హోత్సవమునకు ప్రయత్నము లొనర్చుటకు గాను దొనింగస్త్రీలునం దొక గమా వేళము జుగెను. ఆగాభాను మొదలగువారు పొల్లినిది. నవనగ రు మహారాజుగారి ప్రయత్నముల నామోదించుచు లేఖవ్రా సెను. యవరాజు సామ్రాజ్యమున కొచ్చిన నేవకు తగినంత కృష్ణజాతను గన్నగు పజాలచని వీరుదెలిసిరి. యవరాజుయొక్క భారతదేశ పోట్లనమును కయిస్కో-పునందు ప్రదర్శించిరి. సార్వభౌమదండెలులు అనమయమున హాజరైరి

"ఈజిప్టు" నా కావిషాదము దానిఫలీ³ములు

చాతమునుండి “పాల్ మూల్ గౌడీ” విలేజ్ కు డిలీవ
 వాయచున్నాడు: “ఈజిప్టు” నాకావిహదఫలితముగ పెద్దపెద్ద
 ప్రయాణికుల నాకలందు లాస్కర్లస్థానములందు అంగ్లవాని
 కులను నియమించుచున్నాడు. విదేశీయులకు వెడలుచున్న
 నౌకలం డిట్టి స్థానముల నాక్రమించుటకు చాతమునుండి 90
 మంది అంగ్లవానికులు జనుచుండిరి. ఇవరకు నౌకలందు ఓనిజే
 సిసవారిలో వేలకు వేలమంది యువోగ్యములకొరకు వెదకు
 చుండుటచే ఈవార్సు చాలమఖ్యమైంది.

గ్రీకులు సామన్యమైన ఫిరంగులు (పేల్గుట కాంతియను
 స్పములను వ్యతిరేకముగ నన్నదని కాన్పాస్టికోపిసి, అంగో
 రా ప్రభుత్వములవారు మిత్రమండలి హైమిమనరు లకు
 దెలిపిరి.

దక్షిణాఫ్రికాయందు రాబిన్సోన్ నేరము క్రింద ఆయిదు
గురు జాతీయవాదుల యెఘ్నజేయబడినను వార్త యసత్యము.

ప్రభుత్వమును తిగిందుకొరకు ప్రభుత్వమువారు
సైక్రటిరేటును తొలగింపకలెనని కామస్వసభయందు తీర్మా
నము చేబడెనుగాని త్రోసవేయబడెను.

అయోధ్య బ్యాంకు వారిని 20000 రూపాయల మొత్తము వరకు హాసు జేసెనని చెప్పబడిన వాడుగు గాని నె.ప.నుకోర్టు విచారణకు సంయుక్త కపరకణాల డిప్యూటీ కమిషనరుగా రి.సి.

శ్రాస్త్రిగారి పర్యటనము

స్వల్ప సవరణలు

అండ్లను జూన్ 12:— కలనల్ వెడ్జ్ వద్ద గారు చాలా సవరణలను సుపపాదించిరిగాని అవి త్రోసి వేయబడినవి. కొన్ని సవరణలను మాత్రము వింటున్న ప్రభువు అంగీకరించెను. మాడుకత్తరముల అనుభవముగల పట్టభద్రులు దొరక కాధికారము గలదని చిత్తునూచనలం దుండెను. బాక్స్ పిక్చర్ సిద్ధాలయము 1920 సం॥ నవంబరు 15 వరకు మూడువారముల అనుభవముగల పట్టభద్రులు దొరక జాలరు గాన పట్టభద్రుల కెల్ల వోటింగు హక్కుండ వలెనని సవరణ యుపపాదించగా వింటున్న ప్రభువు దాని అంగీకరించెను.

బర్మా భారతదేశముల పేరు జేయుట

బర్మా భారత దేశముల పేరుజేయుటకు వీలుండునటుల ఎన్ని కల నిబంధనలందు మార్పు లొనర్చునటెనని కలనలు వైద్యి వృద్ధిగారు సూచించిరి. భారతదేశమునను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున అధినివేశ పరిపాలన నొనగుటయు, బర్మాను ప్రత్యేక అధినివేశముగ నొనర్చుటయు తన ఆదర్శములని వైద్యవృద్ధిగారు చెలిపిరి.

బర్మాభారతదేశముల సంబంధములలోని మూలసూత్రమున, ఈ సవరణ మార్పుల దనియు, ఈ రెండు దేశములను శేషజేయుటకు గురించి ముందు ముందు చర్చింపబడు ననియు తింటిర్నీ ప్రభుత్వ నడిపెను. సవరణ అంగీకరింపబడెను. సవరించిన ప్రకరము ప్రతిపాదన మంగీకరింపబడెను.

అందుచేతను చర్చిరి నను.

ప్రతికావ్యాఖ్యానము

“దెయిలీ క్రానికల్స్” పత్రిక సంపాదకీయ వ్యాసమున బర్మియూను వారి శక్తిసామర్థ్యములకు చాల ప్రశంసించెను. ప్రస్తుత స్వపరిపాలనా నూచనల కెట్టి అభ్యంతరమును దెలుప వీలులేదనియు కాని వీనిని వెంటనే అచరణలో పెట్టుట సేరాక విషయమునయు దౌఢప్రయత్నమిది. అధికారులు ఈ విషయములందు ఆలస్య మొనర్చుచుండుటవలన చాల చిక్కులు వచ్చుచుండును (అందు బర్మా కృశహాములను నిష్కాపారు త్వరతముగ నిర్ణయింపరు).

కార్తికపక్ష సానుభూతి

మెల్లొప్పును జూక 18:— ఆస్ట్రేలియా షెడరలు
ప్రభుత్వవ్యయములు పార్లమెంటు భవనమున కాస్త్రిగారికి విందో
నర్సిరి. డాక్టర పేజిగారునుడ నందు పాల్గొనిరి.

ఈవిందు ప్రత్యేక మగుటచే పత్రికాప్రతినిధులను
రానీయలేదు.

కాశ్మీరీ రీ యుదయమున ప్రేమహారము జరిగి.
అచ్చట యూనియను యద్యోగుల ప్రశ్నలకు వారు సమాధాన
ముల నొసగిరి.

ప్రేక్షకులు కానివి కావచ్చును. మహావేగము
కావచ్చును. వందలముల నర్పించును. ఆప్తేరియను కార్మికులు
భారతీయవ్యాపారపరిశ్రమమునకు పానుభూతిని గన్పించుచుండి
రనియు, ఆప్తేరియా యందు ఆప్తేరియా లనుభవించుచున్న
మామూలను ఆప్తేరి భారతీయులకుగూడ నొసగుటకు కార్మికు
లచేకరించు చుండినదియు నుడివెను.

పాల్ల మొంటరీ విందు సందర్భమున కా (ప్రి)గా రుచన్యసిం
చుచు అట్టేలియాయుండలి భారతీయులు చట్టసమృత్తముగ దేశ
ములో జీవకౌనబడినది నుడివెరి.

కాశ్మీర గారు తరువాత క్షిప్రము బయలుదేరినవారి.

హేగుసమావేశము

పాఠము జూబ్ 18:—మే 6వనూ వేళమునను సుకున్యల
చర్చించి కొన్ని పాఠ్యములను నూచించుటదీప్య ఆయాప్రభు
క్షయిలసమ్మతి లేనిది వానిని అంగీకరించునధికారము లేదు గాన
పరస్పరప్రభు ఏమవారుకాదునూ వేళముననుకూలమై జూబిలం పెదరు.

ఇవ్వరకు విదేశాంగమంత్రిగ నున్న డాక్టరు యన్న
గారు వెకిలకు ప్రజాస్వామ్యప్రధానామిత్య పదవి నిధ్యం
చెదరు.

ఇంజనీయరింగు వివాదము ముగిసెను.

మైసూరు ప్రతినిధి సభ

జన దిన సమావేశము

దివాన్ బెనర్జీగారి అంత్యోపన్యాసము

మైసూరు, జూన్ 13:— మైసూరు ప్రతినిధిసభ జన్మ దిన సమావేశమును ముగించుచు, దివాన్ బెనర్జీగారి గౌరవనీయ ఉపన్యాసము నందలి ప్రధానాంశముల నిచ్చట ప్రకటించుచున్నాము.

ఆర్యులారా, ఈ సంవత్సరము మైసూరు ప్రతినిధిసభ ద్వితీయ సమావేశము యథాప్రకారముకంటె దీర్ఘ కాలము జరిగినదిగాని అన్నివిషయములను గురించి యోచించుటకు సాధ్యపడలేదు. వీనినిగురించి ప్రభుత్వమువారు మిగతా కొనునదిను నేను తిరిగి సభసమావేశమైనప్పుడు సభ్యులకు తెలియజేయుదును.

ఆయనవారు ప్రతిమూలము 2½ దినములు చక్క జరిగినది. ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికవ్యయమును గురించి పలువురు పలువిధముల సలహా నొసంగినందుకు వారు వందనీయులు. ఆర్థికవిచారణ సంఘమువారు వ్యయభారమును తగ్గించువిషయమై చేసినమానసలు సామన్యముగ మీ ఆంగీకారమును ఒడయట కుభవమానము. వివరములను గురించి భేదాభిప్రాయము లుండుట సహజము. వ్యయభారమును తగ్గించవలెనని మీరు చేసిన మానవలను గురించి ప్రభుత్వమువారు రక్షితాశ్రయము యొందించెదరు. కొన్ని అంశములమీద క్షయము మొత్తములు తగ్గించబడెనని మీరు కొందరికి ఆశాభంగము కలిగినట్లున్నది. ఇప్పటి ఆర్థిక దుస్థితిలో మీరు కొరిన గ్రాంటులను కచ్చేసంవత్సర మిచ్చుటకు వీలుపడకపోవచ్చును. గ్రాంటు మొత్తములు కనీసమువరకు తగ్గించబడినది నిజమే త్రాగుటకు మంచిస్థితి వావులరేని మండలములలో తక్షణమే నూతులను త్రవ్వించుటకు ఇప్పటి రు 75000 ల గ్రాంటుకు రు 50000 లు కలుపబడును. విద్యార్థ్యమును సభికముచేయుట కిప్పుడు సాధ్యపడదు. పురపాలక సంఘములు చిన్న మునిసిపాలిటీలు అభివృద్ధిపరులకు గ్రాంటులను కొరెయిడల కొంత సహాయము చేయవలెను. చెఱువుల నీటిపారుదల పనులకు ఫిఫ్తు ఇజనీరు కొన్ని గ్రాంటులను పంచివెట్టును. ఆంగ్లేయ హిందూస్థానీ పాఠశాలలకు ఆయుర్యేంద్ర పాఠశాలలకు వైద్యశాలల కెక్కువ గ్రాంటులుక్రొత్తవైద్యశాలలను స్థాపించుటకు ఎక్కువ గ్రాంటులనుచ్చుటను గురించి ప్రభుత్వమువారు యోచించెదరు. పంచముల స్థితి గతులను విచారించుట కొక ప్రత్యేక అధికారి నియమించబడును. ప్రతినిధిసభానిబంధనలను మార్పుట కొక కమిటీ నియమించబడినది. ప్రభుత్వమువారిచే గుర్తించబడిన సమాజములు తీర్మానములను వ్రాసి పంపుటకు సెలెక్షన్సుకు గురించి యోచింపబడును.

మాధ్యమిక పాఠశాలలలో బాలు వికమిదట తీతముల నిచ్చుచుండ వలెను. ఉన్నత పాఠశాలలలో బాలుర తీతములు పెచ్చింపబడినవి. ఈసభవారిచే సంగీకరించబడిన కోర్టుకీజులు గ్రామ కోర్టులలో విధించబడును. ఒకచిత్తు నీటిపారుదల బిల్లు కటిలులో ప్రకటించబడి, ప్రజాభిప్రాయమునుబట్టి సవరించబడును.

చక్కలన్నిటియందు మీ రత్వత్వముతో బాల్గాని నందుకు నేను కృతజ్ఞుడను. మీరు గనబడిన సహకారము క్లాపాపాతము. సభ నింతటితో ముగించుచున్నాను. (హర్షము)

ఎరెరెట్టు శిఖరాగ్రహముమీదికి వెళ్ళుచున్న యాత్రికులు తమ ప్రయాణమును నుఖముగ సాగించుచున్నారు. 1936 అడుగుల ఎత్తున ఒక మకాం, 21000 అడుగుల ఎత్తున ఇంకోక మకాం నిర్మించబడినవి. ఇటీవల తిబెతు కూలీ లనేకులు తప్పించుకొని పాటిపోయినందువలన, కొండలమీదికి సామానులను మోసుకొని పోవుట కొంచెము దుర్లభముగ నుండెను. ఒక క్యాంపులో ఇష్టమొక జ్వరబాధ ప్రారంభమైనది. కొలదికోజులలో 23000 అడుగుల ఎత్తున ఒకక్రొత్త క్యాంపు నిర్మించబడును. ఇచ్చట భోజనపదార్థములను పూర్తిగ చేర్చిన పిచ్చుట, యాత్రికులు శిఖరము నెక్కుటకు యత్నించెదరు.

బ్రాసు సేనాని ఇట్లు తండ్రివార్తను బర్రుచున్నాడు:— ఎరెరెట్టు శిఖరమునకు గమించున 25500 అడుగుల ఎత్తున రెండు రాత్రులు మకాం చేసితిమి. తరువాత 27200 అడుగుల ఎత్తు స్థలము చేరితిమి.

కలకత్తా ఒకరేవు కూలివాండ్ర సమ్మెకట్టిక ముగియలేదు.

వాతావరణ స్థితి

1922-23 సంవత్సరం జూన్ 15వ గురువారము.

వాతావరణ స్థితి	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక
వాతావరణ స్థితి	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో
విశ్రాంతి పాల్గొన్న	84.6	71.1	0.65	17.11	...
పొద్దు తేలు	87.8	80.1	...	12.66	2.86
స్వీపురు ద్వీపము	...	...	...	...	...
దైవండు ద్వీపము	84.0	77.4	1.45	8.07	2.92
సాగారు ద్వీపము	84.2	76.6	0.40	19.19	13.97
గోపాలపురం	91.1	83.1	...	3.84	1.67
కొర్రాపురం	92.2	72.8	...	2.20	0.73
విశాఖపట్నము	98.8	86.1	...	0.94	1.66
కాకినాడ	105.6	82.3	0.24	0.99	0.81
మచిలీపట్నము	106.4	81.5	...	0.82	1.64
గుంటూరు	106.4	76.5	0.85	1.39	0.24
నెల్లూరు	115.5	81.6	0.9	1.06	0.47
మద్రాసు	106.7	84.5	...	1.88	0.41
కడపూరు	108.5	80.2	...	0.59	0.16
కాకతీపట్నము	101.9	81.0	...	1.51	0.96
పాండు	93.0	80.7	...	0	0.10
బ్రెంట్లవర	97.8	79.7	...	0	...
కొర్రాపల్లి	87.8	80.7	0.04	5.41	0.13
తరువేంద్రము	84.9	77.2	0.08	5.59	1.94
కొచ్చిన్	87.9	77.7	0.48	6.94	7.80
కాళికట్టు	85.8	76.9	0.48	6.70	11.85
కుంకూరు	81.1	76.0	0.38	12.79	7.08
మిరకూర	69.1	68.2	0.34	4.88	63.8
కార్వార్	80.6	75.4	5.1	15.64	4.42
కత్తిగిరి	85.3	77.0	1.10	11.07	...
కొంబాయి	89.8	79.2	0.44	5.25	1.42
వైద్రావాల్	100.4	75.1	1.29	15.0	0.92
రైచూరు	96.6	...	...	0.84	0.97
అనంతపురం	99.4	76.3	...	1.28	0.10
లల్లిగిరి	96.3	75.7	...	0.09	1.9
కర్నూలు	99.2	76.6	0.04	0.18	1.16
కడప	105.6	81.4	...	0.95	0.54
హన్మంట్	79.7	66.5	...	0.15	1.65
రెంగునూరు	87.5	66.8	...	0.94	1.09
కొడైకనూర్	70.4	52.7	...	0.81	1.87
ఉదకమండలము	66.6	53.8	...	0.84	8.92
కొయ్యంబరూరు	91.9	72.6	...	0	0.89
యేలూరు	100.2	80.0	...	3.73	2.23
నీలము	98.4	75.3	0.16	3.32	1.45
తిరుచునాపల్లి	101.1	81.1	...	0.24	0.56
మధుకొండ	102.8	81.5	...	0.86	0.42
మధురై	101.1	80.2	...	0	0.74
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	0.43

దక్షిణమున మబ్బులు తక్కువ. మిగిలిన ప్రదేశములందు దోకమదిరిగి గలవు. పెద్దటలు పట్టుచుతీరము మైసూరువారు బొంబాయిలందు ఆర్ద్ర శీత అధికము. మైసూరునందు మార్పులు లేవు. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువ. పర్వత ప్రాంతములందు వేడిమి పెచ్చెను. మైసూరునందు తక్కువ. మిగిలిన ప్రదేశములందు మార్పులేవు. బొంబాయియందు బలవంతమైన ఆర్ద్ర వాయువులు వీచుచున్నవి. పశ్చిమతీరమున సర్పారులందు వర్షములు గురియును.

ఎస్. ఆర్. యు. సావూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

కంజీవరము రోడ్లోనము చక్కగ జరుగుచున్నది. తీర్థ యాత్రికులు సంతసించిరి. ధర్మకర్తలు సామర్థ్యముతో పనిచేయుచున్నారు. పోలీసువారు డి. బి. వెంకోబాగారుగారి యాజమాన్యమున చురుకుగ బస చేయుచున్నారు. వేళకు ఉత్సవము జరుగుచున్నది. రథము చాల సాగుగను అతిథులనుగ నున్నది. మాపలులకు ముదమును కలుగజేయుచున్నది. ఈ సంవత్సరము రథము క్రొత్తది. (తంతి)

భారతదేశపు మెక్సెస్

90 దినముల ఉపవాసము

అంశమూర్తిదీప్తల ఖయ్యసీల మరవస్థలు

బర్మా కుట్రకేసులో పండిత రామకృష్ణగారు అంద మూర్తిదీప్తలకు వెళ్ళకలసివని తీర్పు చెప్పబడెను. అతడు జేరు ఒడతేవులో దిగగానే, అధికారు లతని జంబెమును తీసివేసిరి. అత డిట్లు పలికెను: “నేను బ్రాహ్మణుడను. యజ్ఞోపవీతము లేనిది నేను భుజింపకు, నీళ్ళ ను కూడ త్రాగును” రామకృష్ణుడేమి తినలేదు. ఒక దినము, రెండుదినములు, మూడు, నాలుగు, అయిదు, ఆఱు, ఏడుదినము లిట్లు గడచెను. కాని రామకృష్ణుడు స్థిరచిత్తుడైయుండెను. అతడు దేవతాకడు అంటట ఆధికారు లతని నాసికరంధ్రమునుండి బాహ్యకి తీరము చెక్కించుటకు ప్రయత్నించిరి. రామకృష్ణుడు డంకట గొంతులో తన ప్రేమ పెట్టి ఆపాలన వాంతిచేసెను. పాలచుక్క గూడ అతని పొట్టలో ప్రవేశించలేదు. 65 దినములు ఉపవాసముచేసి నందుకే మెక్సెస్ గారు జగత్ప్రసిద్ధి చెందిరి. రామకృష్ణుడు 90 దినముల పస్తుండెను. 91వ దినమున ఈమూడు పరలోకమున కేగెను. చిట్టచివర కతడు భారత గౌరవమును నిలిపెను. వార్తాపత్రికలనుండి మెక్సెస్ నీచరిత్ర రామకృష్ణుని మాహాత్మ్య మొకలకు దెలియకుండెను. భారత వార్తాపత్రికలు కూడ ఈవిషయమును ప్రకటింప బాలకపోయె ను. ఇద్దరు దేశద్రోహులు. ఒకడు ఇర్లాండుదేశీయుడు, మరి యొకరు భారతీయులు. ద్వీపాంతరవాసశిక్ష ననుభవించువారి యొట్టివిషయము లొకవింతగాదు. రామకృష్ణుని బోలీవోమూల నీకులుండిరి. ఇచ్చటి చెర సాలలందలి ఖైదీలే న్నడు సోమరిపోతులుగ కాలముడపగు. ఎట్టిబాధలనైనను కడుసహనముతో వా రొప్పుదురు. వారిమరదవృత్తికను గురించి దుఃఖింపక, వారుక్రొత్తవిశేషములను నేర్చుకొనుచుండిరి. దైవ ప్రార్థనతోను, గ్రంథకాలక్షేపముతోను వారు తమ కాలము గడపుచుండిరి. (భారతమిత్ర).

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు

కాంతినికేతనము : (బోల్టూరు) జూన్ 14:—తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయ సంఘ కార్యదర్శిగారు సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసు గారి కిట్లు తంతింపిరి—

కంపాలా భారతీయసభ

ఉగండాలో కంపాలాయందు కనించు భారతీయుల సాగు జనికసభ 11 వేదిని సమావేశమయెను. ఈక్రింది ర్యాన్సును చేచు బడెను కంపాలా . టంబురులో బాతివిశేషముల నికను డెట్టుకొని భారతీయులను కేటాయుత్తేయటకు శీఘ్రముగ కంపాల భారతీయులు బండించు చున్నారు. అధినేతముల కార్యదర్శిగారి విషయము నిశ్చయించుటలో తమ తీర్మానమును ఇంకోక పర్యాయము పర్యాయాదింపవలయును. ఈకేటాయుత్తేయధానమును ఆ మలులో బెట్టడలచి న, భారతీయులకు కొలమును తెప్పించినవారగుదురు. తెలియక క్రొత్తపట్టణ ప్రదేశములకు బోవ కొందరు భారతీయులు నిశ్చయించుకొనిరి. జాతీకేటాయుత్తేయధానము పర్యాయాదింపినకాని ఆలోచింపింది గూడ తమమతును సావేష్టజాలరు. కంపాలభారతీయులు ప్రత్యేకపు కేటాయుత్తేయధానమునకు అంగీకరించిని అధినేతపు గమయ కార్యదర్శిగారు దెలియజేసినది. అంతయు అసత్యము. దయచేసి తత్తే యిదివిషయమునుగూర్చి అధినేతపు కార్యాలయము, ఇండియాలో తనమువారితోను భారతీయపత్రికాభిప్రాయముల ననుసరించి యోచించవలెను. ప్రజలకంద. రకు తెలియుటకు ఈక్రిందిశిఖను ఆండ్రూసు గారు పంపవలెననిది. తాత్కాలికముగ క్రొత్త పట్టణములకు బోవుటకు స్థలములను కొనుటకు నిశ్చయించిరి. ఈభారతీయులు న్యాయముగ కేటాయుత్తేయధానము చెల్లదను ఉద్దేశముతో కేరిరి. ఇది తెలియక జరిగినది. కేటాయుత్తేయ అనుబంధమును పూర్తిగ నెత్తివేసినకాని స్థలమును కొనుటకు పూర్తిచేయి దలంచుకొనలేదని నాకు వ్రాత మూలకముగ తెలియజేసిరి. నేనీ ఒడంబడికను స్వయముగ ఒక్కింకు గవర్నరుకు బంపితిని. ఈవిషయమై ప్రస్తావించితిని. నిజశిక్షణను తెలియ జేసివాడను. ఇదంతయు 1521 సంవత్సరము నవంబరు ప్రారంభమున జరిగెను. నేను పోయి చూచి వచ్చి, పుట్టినుండి కంపాల పట్టణనిర్మాణమును గూర్చి (టెల్లెగ్రాఫ్) ఎట్టిమార్పును గలగ లేదని నాకు తంతించినది. ఈవిషయము చాల ముఖ్యమైనది. జూరు. ఉగండా వర్షమునకు కంపాల ముఖ్యధానము. క్రొత్తప్రకారము జాతీకేటాయుత్తేయ ప్రవేశపెట్టి రెని తక్కిన పట్టణముల యందుగూడ ఇదేవిధముగ జరిగితిరును.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం. జూన్ నెల 15-వ తేది

గురువారము

కలుకథ

—:—:—

ఇంగ్లండులో "జంకరు" పత్రికలు కొన్ని కలవు. అదిగో పులియని ఈ పత్రిక లెల్ల పుడును భయపెట్టుచునే యుండును. అలజడి పుట్టించుట కీ పత్రికలు పనిపెట్టుకొనును. ఒకసారి జపాను భయము. మరియొకసారి జర్మనీ భయము. వేరొక సారి రుష్యా భయము. ఈ పత్రికల వ్రాతలవల్ల జాతులమధ్య వైషమ్యము లుదయించును. ఇవి పెరిగి పెరిగి కొంతకాలమునకు పోరాటము సంభవించును. మార్క్సింగుపోస్తుపత్రిక లేనిపోని యలజడి కలిగించుటలోను, స్వాతంత్ర్యోద్యమముల నడగ ద్రొక్కుటకై వానికి చెడ్డపేరుల బెట్టుటలోను, కట్టు కథలను ప్రచురించుటలోను, ప్రసిద్ధి పొందినది. సర్ మైకేలు ఓడ్వయరుగాని రాజప్రతినిధిపదవికి సిఫార్సు జేసినది, ఈ పత్రికయే. ఈ పత్రిక దృష్టిలో ఉండును, ఓడ్వయరుగాల్లే సామాజ్యసంరక్షకులు. గాంధీ యుద్యమము గూర్చి ఈ పత్రిక వ్రాసేడి పిచ్చివ్రాతలకు లెక్కయే లేదు. ఇప్పుడిప్పుడే, ఒక విలేఖరుడు అమూల్యునిగు వర్తమానము బంపెను. లినోవిఫ్ అను బాల్మివిక్కు ప్రముఖుడు బాల్మివిక్కుల సమావేశములో ప్రసంగించుచు, డెబ్బదిలక్షల బంగారు రూబిల్లు, హిందూదేశము నందు గాంధీ యనుచరుల యుత్సాహము చల్లార కుండుటకై వ్యయపరచబడెనని నుడివెనట. ఆ సంగతి ఈ విలేఖరునిచెవిలో బడెను. ఇంతటిముఖ్య వార్తను, రూటరు ఎటుల వదలిపెట్టగలడు? వెంటనే హిందూదేశమున కీవార్తను, రూటరు తంతిమూల కముగ తెలియబరచెను. స్వాతంత్ర్యోద్యమముల పైనను, అందు ముఖ్యముగ గాంధీయుద్యమము పైనను రాళ్లురువ్వచున్న ఆంగ్లోహైందవపత్రికల కీవార్త పరమాహ్లాదము గలిగించుట సహజము. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక నిన్నటిదినము చేసిన వ్యాఖ్యానముబట్టి ఇట్టి వార్తకొరకు కడు ఆతురత తో వేచియున్నట్లుల గనుపించుచు.

భారతీయవిప్లవకారులకు, సహాయనిరాకరణవలంబులకు, కిలాఫాత్ యుద్యమప్రచారకులకు, బాల్మివిక్కులనుండియే డబ్బు వచ్చుచున్నదని, మెయిలుపత్రికకు నమ్మకము గలదు. ఈ సంగతి నిజము కాదని చెప్పెడి వాక్యములను, మెయిలు పత్రిక ఇంతవరకు విశ్వసించలేదు. మీమిక్కిలి తన మొదటివిశ్వాసము ఇంకను పెరుగుచుండెనని, మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. మార్క్సింగు పోస్తు పత్రికా విలేఖరుడు పంపినవార్త మెయిలుపత్రికకు వేదవాక్యమయినది. కేసులులేని న్యాయవాదులు, పోమరులగు గుమాస్తాలు, బద్ధకులగు విద్యార్థులు, గ్రామముల పోకిరీలు, బాల్మివిక్కుద్రవ్యముకొరకు దేశక్షేమమును విడనాడి, సోదరదేశీయుల స్వాతంత్ర్యమును భగ్నపరుచుచున్నారని, మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. బాల్మివిక్కుల ఆజ్ఞల ప్రకారము విప్లవమును బోధించుట పరమసీచమనియు, గాంధీయు ఆతనియనుచరులను దేశసాభాగ్యము కొరకు స్వార్థరహితులై పాటుబడుచున్నారను విషయము సర్వాబద్ధమనియు, మెయిలుపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. తాను గనిపెట్టిన అద్భుతవిషయ

మునకు, ఈ పత్రిక మిగుల సంతృప్తిజెందవచ్చును. కాని ఇంగ్లీషుజానము గలవార లెవరును మహాత్ముని యుద్యమమునకు బాల్మివిక్కుల ధనము స్వీకరింపబడుచున్నదని విశ్వసించరు. బాల్మివిక్కులు గాంధీయుద్యమమునకు సహాయము జేయుట అసంభవము. బాల్మివిక్కు యుద్యమమునకు, గాంధీయుద్యమము ప్రతికూలము. బాల్మివిక్కులు, ఒక సంఘమువారిపై దాడివెడలుచున్నారు. ధనవంతులకు పలుకుబడి లేకుండ జేయజూచుచున్నారు. ఇదిదులకు వారవలంబించెడి సాధనములు దౌర్జన్యప్రధానములు. గాంధీయుద్యమము ఏసంఘముపై దాడివెడలుట లేదు. అన్ని సంఘములలోను సంయోగము కుదుర్చుటకు పాటుబడుచున్నది. అన్నిమతములవారియందును, అన్నితరగతులవారియందును, భ్రాతృభావమును ధర్మాసక్తియు కలిగించుటకు తోడ్పడుచున్నది. గాంధీయుద్యమమున ద్వేషము చొచ్చియుండలేదు. ధర్మమే దీని కారణభూతమగుచున్నది. తన ఆశయములను దౌర్జన్యముచూలమున గాక, అహింసా ధర్మముద్వారా సాధింప దలపెట్టినది.

సందర్భము లిటులుండ, గాంధీయుద్యమమునకు బాల్మివిక్కులు సహాయము జేయనెంతరా? అటులసహాయముజేయనెడల వారికే నష్టము గలుగును. ఒకవేళ సహాయము జేయ నెంచినను, గాంధీ యుద్యమము అట్టి సహాయమును స్వీకరించుననుట కలలోనివార్త. గాంధీగాని, వారి యనుచరులుగాని, బాల్మివిక్కుల బంగారము నాసింది, వారు చెప్పినచొప్పున ప్రవర్తించుట ప్రబలవిరోధులయినను బలుక సాహసించరు. దేశమునకు స్వరాజ్యము గోరుట బాల్మివిక్కుల ద్రవ్యము నాశించియో? స్వరాజ్యోద్యమ విజృంభణమునకు కారణములు గనుపించుటలేదా? వలసరాజ్యములలో భారతీయు లనుభవింపచున్న బాధలు స్పష్టముగ గనుపించుచునే యున్నవి. పంజాబుసమస్య పరిష్కారము బడయలేదను సంగతి ఎల్లరకు దెలిసిన సంగతియే. కిలాఫాత్ వ్యవహారముగూర్చి వివరంప నవసరములేదు. ప్రజల కట్టియిబ్బందు లెన్నియో గలవు. ఇవియన్నియు తొలగి, వారికి స్వాతంత్ర్యసాఖ్య మబ్బుటకు, స్వరాజ్యమే పరమాపథ మను సత్యము ప్రజలకు బాగుగ స్ఫురించినది. స్వల్పసౌకర్యముల నాశించుటవలన ప్రయోజనము లేదని వారికి గోచరమయినది. ప్రజలలో నీరీతినిబెరిగిన గాఢస్వరాజ్యాభిలాషను గుర్తింపక, బాల్మివిక్కుల డబ్బుకొరకు గాంధీయు, అనుచరులును ఆదోశన సలుపుచున్నారనుటకన్న విరుద్ధవిషయ మింకొక టుండబోదు. డబ్బుకొరకే వీరందరును బనిచేయుచున్నచో, దౌర్జన్యసాధనముల నవలంబించుట కేల పూనుకొనరు? జయిళ్లకు బోకుండ నేల తప్పించుకొనరు? కేసులలో నేల వాడింపరు? కారాగృహ నివాసమును బుద్ధిపూర్వకముగ నేల స్వీకరింతురు? తమ మనస్సులలో నున్నదంతయు నేల బయట పెట్టుదురు? పవిత్రత నేల పట్టుకొని ప్రాకులాడుదురు? త్యాగధర్మము నేల ఆచరింతురు? ఒకవంక నైచ్యమునకు లోబడువారు, వేరొకవంక ధర్మముకొర కేల సమర్పణజేసెదరు?

విదేశములలోనుండి భారతీయులలో సయితము, దౌర్జన్యముపై విముఖత గలిగెనని కేతవశిల్ల ప్రభృతులు చెలుపుచున్నారు. గాంధీయుద్యమము పాశ్చాత్యదేశములందు సయితము దౌర్జన్యవిముఖతయు, ధర్మనిరతియు మెలమెల్లన గలిగించుచున్నట్లు, వర్తమానము దెలియచున్నది. గాంధీ సభినందించుచున్న పాశ్చాత్యప్రముఖు లెవరును, బాల్మివిక్కు ద్రవ్యము గాంధీకి జేరుచున్నట్లుల సూచించి

యుండలేదు. గాంధీయుద్యమము, భారతీయులు స్వతః క్రి నాధారము జేసికొనవలయునని అనవరతము హెచ్చరించుచున్నది. ఇంగ్లండులో వెనుకబనిచేయుచున్న బ్రిటీషు కాంగ్రెసుసంఘము ఇండియాపత్రికయు గూడ రద్దుజేయబడెను. విదేశములలో ప్రచారము సలుపుటకు సయితము, కాంగ్రెసుసభవారంగీకరింపలేదు. కాంగ్రెసుసంఘమువారింతవరకు తిలకు స్వరాజ్యనిధిని నెలకొల్పి ప్రజలనుండి చందాలను సేకరించి, వానిద్వారా కాంగ్రెసు పనులను నిర్వహించుచున్నారు. అంతియగాని, పరులనుండి వారొక డబ్బుకొనినను గ్రహించియుండలేదు. ప్రచారకులకు గౌరవభృతి యొసగినచో, ఇందు నుడియే. ఆర్థికస్థితి అనుకూలముగ లేని ప్రచారకులు మాత్రమే ఈ గౌరవభృతి సంగీకరించుచున్నారు. మిగిలినవారంగీకరించుటలేదు. ఈ భృతి యయినను కడుస్వల్పము. ప్రాణము బిగబట్టుకొనుటకు మాత్రమే ఇది, సరిపోవుచున్నది. హిందూదేశ మీ తరుణమున జూపెడి త్యాగము నిరుపమానము. కేసులులేని న్యాయవాదులు మాత్రమే యీ యుద్యమమునందు పని జేయుట లేదు. న్యాయవాదవృత్తియందు అగ్రస్థానము వహించిన చిత్తరంజనదాసు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ మొదలగు న్యాయవాదులు తమ వృత్తిని వదలి దానిద్యమము చేపట్టియున్నారు. మేధావులగు విద్యార్థు లీ యుద్యమముకొరకు బనిచేయుచున్నారు. గ్రామములలో పేర్కొన గాంచినవారీయుద్యమముకొర కర్పణచేసియుండిరి. ఇందలి సత్యమేమనిన, నిరాకరణోద్యమము కుగ్రామములకు సయితము ప్రాకినది. ప్రజాసామాన్యమునందు నాటుకొనినది. ఈ ఫలితము, ఆంగ్లోహైందవపత్రికల కాశ్చర్యము గలుగజేయుచున్నది. ఇందుకు సమాధానము జెప్పజాలక, బాల్మివిక్కుల ద్రవ్యమే ఇందుకు ప్రోద్బలమొసగుచున్నట్లు, ఈ పత్రికలు సూచించుచున్నవి. ఇట్టి శాపములవలన, గాంధీయుద్యమము అడుగంటు ననుట స్వర్థపుటాహ. ఏదియో యెకపేరుపెట్టి యుద్యమావలంబులను దూషణజేయుటచే, లాభమేమియు గలుగదు. గాంధీసహాయుని యుద్యమము, స్వీయోత్కృష్టతచేతనే ప్రజ్వలించుచున్నది. అందువలననే, నిరుపమానవిజయమును బడయగలదు. మెయిలు, మార్క్సింగుపోస్తు మొదలగు పత్రికలు గలుగజేసెడి యభ్యంతరములు, ఉద్యమవిజయమును నిరోధించుట దుర్లభము. తెల తెలవారునపుడు క్రమేణి మంచు సూర్యుడుదయింపగనే కరిగిపోవుటలు, స్వాతంత్ర్యతేజము ముందర నిరంకుశ హిమాంబువులు అద్భుత్య మగుట తథ్యము.

శిక్కు ప్రబోధము

అకాలీ యుద్యమము శిక్కుప్రబోధమునకు ఫలితము. శిక్కుసంఘము, రాజకీయ, మతస్వాతంత్ర్యసంరక్షణముకొరకు మొదట నుద్ధవించినది. రణరంగమునందు స్వరక్షణార్థమై పోరాడి కీర్తి గాంచెను. శిక్కునైనది తిరిగివల బ్రిటీషువారలకు రణరంగములందు కడు సహాయము జేయుచుండిరి. శిక్కులవిశ్వాసము, రాజభక్తి, ధైర్యసాహస శౌర్యాదులు, ప్రపంచమునందంతటను పేర్గాంచెను. ఆహవనైపుణ్యమునందే గాక, దేశభక్తియందు ఫరుతము సిక్కులు ఇతరులకు దీసిపోవరని, ప్రస్తుత పరిస్థితులు తేటపరుచుచున్నవి. ఇటీవల నుదయించిన అకాలీ యుద్యమము, శిక్కుసంఘపారితృక్యమును నిలుపుటకును, దౌర్జన్యరహితముగ దేశమునకు స్వరాజ్యము సంపాదించుటకును, పూనుకొను

చున్నది. అకాలి యద్యమాశయములకు విచారిత్రము సూచించబడెను. అకాలిలపై చార్జ్యముతో గూడిన నేరములు మోపబడెను. అట్టి యారోపణ యొకటి అసత్యమని పంజాబు ప్రభుత్వమువా రిటీ వల ప్రకటించి, తమ విచారమును కనుపఱచి యుండిరి. అకాలి యద్యమపు ని జో ద్దేశ ము ల నెరుకవరుచుటకు, సర్దారు మెహతాబ్ సింగుగారి యధ్యక్షతక్రింద నొక రాయబారము బయలుదేరి ఉత్తరహిందూస్థానమునందు పర్యటనము సలుపు చున్నది. ఈ యద్యమము విషయమై సిద్ధానగర మున ముచ్చటించుచు అకాలీలు గురుగోవిందుని యుపదేశములను విశ్వసించు రనియు, మతధర్మముల నాచరింప సమకట్టిరనియు, అహింసాసాధనము నవలంబించి దేశమునకు స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు వారు పూనుకొనిరనియు, అకాలీలు పంజాబునందు సిక్కు రాజ్యమును స్థాపింపదలచిరను ప్రతిపాదనము అసత్యమనియు, ప్రాచీన రాజ్యములు ఒక్క సంఘమువారిచే నడుపబడుటవలన భగ్నమయ్యెననియు, భావిహైందరాజ్యమునందు అన్నిసంఘములును కలసియుండవలెననియు, మహాత్ముని యుద్దేశ మదియేననియు, సర్దార్ మెహతాబ్ సింగుగారు నుడిచిరి. సిక్కుసంఘమునందు గలిగిన నూతనప్రభోధమును గమనింపవచ్చును. సిక్కుసంఘము చిన్నదయినను, దీనికి దేశమున విశేషము పలుకుబడి గలదు. దేశమునందలి అన్నిసంఘములలోను ఆంతరంగిక సంయోగము గుదురుకొలదియై స్వరాజ్యముచేరువకు వచ్చును. మెహతాబ్ సింగుగారు తెలిపినటుల, భావి హైందవ రాజ్యము హిందూరాజ్యముగ గాని, మహమ్మదీయరాజ్యముగగాని, సిక్కురాజ్యముగగాని పరిణమింపవీలు లేదు. భారతజాతి అన్నిసంఘములను తనలో నిముడ్చుకొనినది. కొంతకాలము మహమ్మదీయులు జాతీయోద్యమమునకు దూరముగనుండిరి. ప్రత్యేక లాభముల నాసించిరి. కాని ఇందువలన గలిగిన యనర్థములను పిమ్మట గ్రహించి, కాంగ్రెసుకంఠ జేరిరి. నేడు హిందువులును మహమ్మదీయులును స్వరాజ్యమును గాఢముగ వాంఛించుచున్నారు. సోదరులవలె మెలగుచున్నారు. మహాత్ముని యుపదేశమువలన, అన్నిసంఘములవారును దేశభక్తిని గనుబటచుచున్నారు. ఇంతవరకు జాతీయోద్యమమునకు దూరముగ నుండిన సిక్కులు సయితము, మహాత్ముని అహింసాధర్మము నంగీకరించి, సత్తర స్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుబడుటబట్టి, దేశమునందు జనించిన నూతనపరిణామమును గ్రహింపవచ్చును. స్వరాజ్యము సమీపించుచున్న దనుటకు వేరు నిదర్శన మేమిగ్గావలయును?

ఆసియావాసుని తరుముట

నేటాలు ఇండియను కాంగ్రెసువారు దక్షిణాఫ్రికా అధికారులకు మేనెల 11 వ తేదిన యొక తంతివార్తనంపిరి నేటాలు అస్సెంబ్లీయందు, మాకర్తనుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమునకు అందుపైని జరిగిన చర్చకు తమ యసమృత్తిని దెలిపిరి. నేటాలు మర్క్యురీ పత్రికలో ప్రచురింపబడిన వృత్తాంతము జూచిన, ఆసియావాసులను నేటాలు నుండి తరిమివైచుటకు ఎంత బట్టుబట్టినదియు కనుగొనవచ్చును. ఆసియావాసులను ప్రత్యేకపు గూఢములలో నుంచవలెనని, మాకర్తనుగారి తీర్మానము సూచించుచున్నది. ఆసియావాసులకు మ్యునిసిపలు హక్కులను తొలగించుటచేతను, వరకపు స్వేచ్ఛను నిరోధించుటచేతను, జాతినైషమ్యము పెరిగినదని, మాకర్తనుగారే దెలిపిరి. మర్యాద

గల దక్షిణాఫ్రికాపౌరులు భారతీయులసరస నివసించుటకు నిరాకరించుచున్నారట. భారతీయుల నేరీరున నయినను వదలించుకొనవలయును. కాని, అందరను బలవంతముగ దేశమునుండి పంపివైచుటకు సాధ్యపడదని వీరియభిప్రాయము. ఏలనన, నేటాలులో నున్న 160,000 మంది భారతీయులలో సగముమందికి పైగ నేటాలునందే జననమొందినటుల, మాకర్తనుగారు రంగీకరించుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో ఆసియావాసుల నందరను ప్రత్యేకప్రదేశములలో నుంచుట యవసరమని వీరియద్దేశము డర్పను సగరమునందు ఇదివరకే ఇట్టి ఏర్పాటులు గలవు. ఏషియాటికు కమిషనువారు, సమద్రతీరమునకు ఇరువదిమైళ్ల పైగ నుండెడిదేశమున ఆసియావాసులు నివసింపకూడదని, సూచించియుండిరి. అందుచే, ఆసియాజాతులను ప్రత్యేకప్రదేశములలో నుంచుటకు తరుణ మాసన్నమయినదని, మాకర్తనుగారు హెచ్చించిరి. సర్ ఆబీబెయిలీగా రీతిర్మానమున కొకసవరణ నుపపాదించుచు, ఆసియావాసులు దక్షిణాఫ్రికానుండి లేచిపోవుటకు వీలగుప్రయత్నముల నన్నిటిని యూనియన్ ప్రభుత్వమువారు చేయవలయునని కోరిరి. ఆసియావాసు లూడుటవలన, శ్వేతజాతులు ఊణించుచున్నారని, వీరితలంపు, ఆసియావాసులను వీరు చలిచీమలతో పోల్చిరి. శ్వేతజాతుల ప్రత్యేకప్రదేశము, వారి అన్నీదకములను భారతీయులుచేరి నాశనము జేయుచున్నారట. భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికానుండి ఎంతత్వరతో లేచిపోయిన తెల్లవారల కంత శ్రేయస్కరమట. మిల్నరుప్రభువుగారు, కలొనియల్ ఆఫీసులో నున్నపుడు, భారతీయులను ప్రత్యేకప్రదేశములందుంచుట మంచిదనిరి. సర్. ఆబీబెయిలీగారింతటితో తృప్తిజెందక, భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి అసలే వెడలగొట్టవలయునని, కోరుచున్నారు. వీరు మాకర్తనుగారికిన్నగూడ, తీవ్రప్రతిక్రియను సూచించుచున్నారు. ఆసియావాసులను దక్షిణాఫ్రికాలో చోటులేదని వీరు ఖండితముగ బలికిరి. భారతీయులను రారావ్సమని పిలిచినదియు నేటాలు తెల్లవారే. ఇప్పుడు పోపావ్సుని వెడలగొట్టుచున్నదియు వీరే. భారతీయులకు స్వదేశమున పలుకుబడి లేనంతవరకు తెల్లవారిలులేనే పీఠించుచుండు రినుట తక్షణము. బ్రిటీషుసామ్రాజ్యము జూచి గర్వపడెడివారు వలసరాజ్యములవా రొనర్చెడి దర్జయములను తిన్నగ గమనించుటలేదు. సామ్రాజ్యసావ్యవమును కోరెడి వారికి, ప్రస్తుతస్థితి ఉపద్రవముగ తోపక మానను. దీనిని తొలగించుమార్గములను, బ్రిటీషురాజనీతికోవిదు లన్వేషించినటుల గనుపింపదు.

పబ్లిసిటీనంఘము

నిరాకరణోద్యమమును ప్రతిఘటించుటకు, 1921-22 సావర్కరమునందు తాము పాటుబడినటుల పబ్లిసిటీబోర్డువారి రిపోర్టు వివరించుచున్నది. మొదట, ప్రజలకు సంగతులను తెలుపు నిమిత్తము ఈసంఘము బయలుదేరినను, తుదకిది ప్రచారణ సంఘముగ పరిణమించెను. పబ్లిసిటీబోర్డు, అధికార సంఘమునూహా సారకమయ్యెను. ఈ బోర్డువారు ప్రచురించిన ప్రకటనములబట్టి, ఈ సంఘము అధికారవత్సాహిప్రాయమును వెల్లబుచ్చుటకు మాత్రమే పాటుపడెనని కరతలామలకమగును. ప్రజల దృష్టి ధమును వివరించుటకు ప్రయత్నమునను ఒరుగలేదు. ఇరుపక్షములవారి యభిప్రాయములును దేశమునకు తెలియుట యవసరమే పబ్లిసిటీబోర్డువారి ప్రకటనములవలన, నిరాకరణోద్యమ స్వస్థము ఎక్కువ బాగుగ ప్రకటితమయ్యె ననుటకు సందియములేదు.

తమిళనిఘంటు

తమిళనిఘంటు ముగియుట కింకను నాలుగువత్సరములయినను పట్టునని, నిఘంటు రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. ఇప్పటికన్నను చురుకుగ బనిచేయుంపవీలులేదా? ప్రభుత్వమువారు రిపోర్టుపైని తమ యభిప్రాయము నేనియు తెలుపరయిరి.

మైనూరు ప్రతినిధిసభ

మైనూరు జూన్ 18:- కానన సభలకును, ప్రతినిధి సభలకు ఓటర్ల మండలసిన అస్తి అన్వేషన నూటికి 60 చొప్పున లెగించుట తీర్మానించబడెను.

వాణివిలాస్ కృష్ణరాజసాగర నీటి సదుపాయములను ప్రజలకు కలుగ జేయుటకు బొంబయి ఇరిగేషను అక్టోబరు ఒక ఆక్టును మైనూరులో ప్రవేశపెట్టుటకు ఆమోదించిరి.

ప్రతినిధి సభలో ప్రవేశపెట్టబడు విషయములను ఎంచుటకును, సభలో చర్చించు విధమును యభివృద్ధి జేయుటకు అన్ని జిల్లాలనుండి 10 మంది సభ్యులతో ఒకసంఘము నేర్పించిరి.

మాధ్యమిక ఉన్నతపాఠశాలయందు తీర్థములను మరల విధించి హెచ్చుజేయు విషయమునుగూర్చి గొప్పచర్చ జరిగెను. అధికారసభ్యులందరను ఏకగ్రీవముగ వల దనుటచే ప్రభుత్వము వారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

అలహాబాదు మోటారుబండిదొంగతనము

నేరములో ముద్దయ దుర్గాప్రసాదు తరఫున సాక్షులను ఆడ్డెసవాళ్లు వేయుటకు సింకాగారికి సదుపాయముగ నుండుటకు ఇదివరలో విచారించబడిన సాక్షులను మరల 14-వ తేదీని విచారించిరి.

వేల్పు యువరాజు

కిల్లా, జూన్ 18:- ఈమాఁడు 21 వ తేదీని వేల్పు యువరాజుగారు లండను నగరమందలి కిల్లు భవనములో తమ భారతి పర్యటనమును గురించి ఉపన్యసించెదరు. ఈపర్యటనము నకు సంబంధించిన కొందరు మహనీయులకు బిరుదములనొసంగుచు 28 వ తేదీ లేక 24 వ తేదీని లండను నగరములో నొకప్రత్యేక గజెటు ప్రకటితమగును.

నిషేధింపబడిన వాఙ్మయము

పోలీసువారు సోదావేయుట

సోమవారం సాయంత్రము పోలీసువారు 124 ఎ కెక్లను అనుసరించి సోదావారంటు పొంది చెన్నపురి టెర్రెస్కోపిలో ఈశ్వర కాసు లాలానందునందన్న ఆచంట సత్యనారాయణ పంతులు బి.ఏ. గారి గృహమును సోదావేసిరి. పిమ్మట వైక్రాపుని రోడ్డునందు గాంధీ ప్రోస్టు అను పేరుగల ఓరివాపు సోదాచూచిరి.

పోలీసువారు వచ్చునదికి ఇంటియందు మగవా రెవ్వరు లేకుండిన. సత్యనారాయణగారు ప్రస్తుతము చెన్నపురిలో తిరు. పోలీసువారు మాత్రము రిమిషని తాము చేయసాగిరి. ప్రస్తుతము కార్పామమున నున్న గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారిచే రచింపబడి ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడిన స్వరాజ్యగీత అను తెలుగు పుస్తకము కొన్నికండులు ప్రతులు దొరకెను. గాంధీ మహాత్ముని తీవ్రచిత్రము అను పుస్తకము ప్రతులను కొన్నిటిని గూడ పోలీసువారు పకడరచుకొనిరి. సాయంత్రము 6 గంటలకు సత్యనారాయణగారిగృహము నుండి పోలీసువారు వారిసావునకు వెళ్లిరి. తాళములు పగులగొట్టి సావు అంతయు సోదాచూచిరి. స్వరాజ్యగీత పుస్తక మొకటి మాత్రము వారిక చట దొరకెను. సత్యనారాయణగారు చువ్వరకు కాచుకొని యుండుడనియు, అవసరమైనచో ఆతవరకు వీయు లపై స్పెషల్ వేయవచ్చుననియు సత్యనారాయణగారి తల్లిగారు మరీ కోరెదరు చెప్పిరిగాని లాభము లేకపోయెను. సోదామూయగనే వెయ్యూహాస్యముల సరకులను నట్టి బండ్లబట్టు ఏర్పాటుచేయకనే కడకు సావునకు వీయు కూడ వేయక పోలీసువారు వెళ్లిపోయిరి.

సంగళవారము ఉరయం పోలీసువారు వైక్రాపురోడ్డు 581 నెంబరు గృహము సోదావేసి 'స్వరాజ్యగీత' ప్రతులను కొన్నిటిని స్వాధీకరమొనరిరి. తమ అశ్శుమునకై ఇయ్యబడిన పుస్తకములను జూడిశు కంపెనీ అధికారి తరఫున తానే పోలీసువారి కిచ్చివేసెను. ఇట్టిసోదాలు ఇంకను మరల జరుగునని ఊహింపబడుచున్నది. (హిందూ)

దేశీయ వార్తలు

భారత మెక్సెస్విసి - 90 దినముల ఉపవాసము

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు పికిటింగును ప్రారంభించి నిశ్చయించుట.

నెహ్రూగారి ఆయుధలై నెన్నును జిల్లా మేజిస్ట్రేటు రద్దుజేయుట

కారణము-అసహాయోద్యమములో జేరుట

అస్సాం నిర్బంధములు-ఇట్లు పూర్వోత్తరము

అస్సాం నిర్బంధములు.

ఎన్నడు ప్రారంభించెను?

శ్రీయుత టి. ఆర్. ఫోకర్ గారు.

“పాల్ టైమ్” గౌహతి నుండి జూలై 15 వ తేదీన మా కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

భవానీపురమునం దొక యువనీ చీయుచున్న శ్రీయుత లోకేశ్వరం ఫోకర్ గారిని జూచినచుటకు నేను కలకత్తా నగరమునండి బయలుదేరి వెళ్ళితిని. గవర్నరు ఓర్ విల్లియం మారిసుగారి దర్బారు ఉపన్యాసమును ప్రకటించిన “ఇగ్లి షు మెక్” పత్రికను నే నతనికి జూపితిని. దానిని చూచుట కతడాశ్చర్యపడెను. న్యాయమును వెల్లడించుటకు నే నతడు పరిశీలనలకు లను నాసోదరదేశీయులకు తెలుపుచున్నాను:-

“నిర్బంధవిధాన మవలంబించుట న్యాయసమర్థమని ఓర్ విల్లియం మారిసుగారు పిల్లాంగుల నొసంగిన ఉపన్యాసము నందు కొన్ని తప్పులను నేను చూచెదను. తాత్కాలికముగ కొన్ని మార్పుల మీద నేను చెర సా ల నుండి వదలి వెట్టిబడితిని. నవప్రకాశనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీవారస్సాం రాష్ట్రము తగినదనిర్ణయించి, తత్కార్యసాఫల్యమునకు మా కొక నిధి నొసంగిట్లు నేను ఒక వార్తను దెచ్చియుంటినిని ఓర్ విల్లియం మారిసుగారు నేను చెర సా లలో లేనితరుణమున నన్ను నిండుచుచున్నాడు. ఈ రెండు విషయములనుగురించి ఓర్ విల్లియం మారిసుగారు దుఃఖిప్రాయ పడుచున్నారు. అని నిజమైన సందర్భము లు గా వు నేజిట్టి వార్తను గొని రా లేదు. సమప్రకాశనోల్లంఘన మన మహాత్ముడేమి తెలుసో నేను స్పష్టికరించితిని. మహాత్ముడి సమప్రకాశనోల్లంఘనమును ప్రారంభించే లోగా నితరులెవ్వ రీదనికి బూర్రాదని నేను నలం నొసంగియుంటిని. ప్రతిరోజున నేను కాంగ్రెసు పత్రికలలో చెప్పియుంటిని. దీనిని నుంచి య భాగమును నీవు తప్ప గవర్నరుగారికి ఎవ్వరు అందము నున్నట్లినో ఆశ్చర్యముగ నున్నది. నిర్బంధములను ప్రారంభించుట కేమి కారణములు దొరక గవర్నరు ఇట్లు పనికి యుండవచ్చును. సహాయనిరాకరణమును పంపించుట యందు ఇతరులకంటె తనకు కష్టమైన ఉత్సాహము లేనని అతడు రుజువుచేయు నెంచెను కాబోలు అస్సాం దేశమునందు, ముఖ్యముగ అస్సాం లోయందు ఆత్యుత్సాహము లగు సహకారవాదులు గాని, పోలీసు అధికారులు గాని నెచ్చట నైన దొర్ల క్యము జరిగినట్లు గాని, ఉద్రేకపూరితమగు నుపన్యాసముల నొసంగినట్లు గాని రుజువులేక బాలకపోయిరి. ఓరిస్సికు లిట్లున్నను, ఆ నేకనూర్లయంది ప్రజలు చెరసాలకు పంపబడినారు. సుగ్రామైకుల క్రూర్యమునకు మేరతక యున్నది. కాంగ్రెసు కార్యాలయముల పరకురాను ప్రీతి పోషించిరి. కొన్ని వేల గూల్చబడినది. కన్నుల నిరాకరణము నవలంబించుటకు పన్నుల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారికి చెల్లించి వేయవలసినదని నామండల మందలి ప్రచారకులు తిరేకదీక్షతో బోధించుచుండిరి. కాంగ్రెసు కమిటీ వారు పన్నుల నిచ్చి వేయవలసినట్లు జూపించిరి అని మేము జాగ్రత్తతో చెప్పుచుంటిమి. స్వేచ్ఛగ నున్న పక్షమున అన్ని మండలములందు ప్రభుత్వము వారికి చెల్లవలసిన ఆదాయమును ఇచ్చివేయునట్లు నేను చేయుచునని వాగ్దానముచేసితిని. పన్నుల నిరాకరణములన వివి

భముల వేసని అధికారులు ప్రభుత్వ మొసంగిరి! కన్నుల నిర్భయము లేనివారి నెట్లు బాధపెట్టి పన్నులను కనూలుచేసికొని నాలో జగద్యుభాతము.

ప్రభుత్వంకొని ఆ స్సాం దేశము కూడ ఈకష్టములకున్నటిని పొరుగుముతోను, సహనముతోను, నిశ్శబ్దముగ నొప్పుకొని అన్ని బాధల ననుభవించెనని నా కపరిమితానందము గలుగుచున్నది. ఈస్వార్థత్యాగం బాధ లింక కొంతకాల మభివృద్ధి చెందినందుల, ప్రభుత్వమువారి క్రైస్తవ సిద్ధాంతములు వారి మనములలో న్యాయమును, భక్తిని కలుగజేయు నని నాభావము.” (సర్వెంటు).

అలహాబాదు వార్తలు

అలహాబాదు జూలై 15:- బ్యాంబీ మహమ్మదీయులు ఓర్ హోమ్లార్డు బట్టరు గారిని ఇంకొక ర సంవత్సరము వరకు మూల గవర్నరుగ నియమించుటకు ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారికి సిఫార్సు చేయుచుని కోరిరి.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు

విడుదల యనంతరము దేశభావలో యువకన్యసింహులు ఇట్లు నడిచిరి - అసహాయవాదులు తప్పు లొగర్చినమాట నిజము. క్రమశిక్ష లేదు. కార్యనిర్వాణము చక్కగ లేదు. వారు తమముఖ్యమైన పనులను మానలేదు.

విదేశ వస్త్రములు

విదేశ వస్త్రవిక్రయ మింకను సాగుచున్న ఎంతమాత్రము అనుమానించక కాంతియుత మగు పికెటింగును ప్రారంభించెదను. ఏమిరానున్నను నెనువీయును. ఈ లోపుగ వర్తకులుగూడ దీనికి సంసిద్ధులగు నుండుటకు గడువిచ్చెదను. ఆవును ఉత్సాహముతో దీక్షనుకాంచి పికెటింగును ప్రారంభించెదను. ప్రేక్షకులందరును ఖద్దరును భరించవలయునని గోరిరి.

నెహ్రూగారి ఆయుధలై నెన్ను రద్దుగుట

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు నెహ్రూగారు అసహాయవాదులలో జేరుటచే వారి ఆయుధలై నెన్ను రద్దుజేసి మనియు తత్కారణమున ఆయుధముల నన్నిటిని స్వాధీనము జేయవలసని తెలియజేసిరి.

బొంబయి వార్తలు

బొంబయి జూలై 14:- బొంబయి కెఫ్రిడల్ బాయిస్ స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడు కీ॥ శే॥ రివరెండు టి. ఏ. స్వావేజిగారి విగ్రహమును బహిర్గతముజేయుచు ఆయనగుణ సంపత్తిని మదరాస్ లిచ్చు రెవరెండు డాక్టరు పాదురగారు ప్రస్తావించిరి.

బొంబయి ఉన్నత న్యాయస్థానము నెలవులు ఆయి పోయినందున మరల తెరవబడెను. అనినాన్య కారణములచే న్యాయస్థానము తెరచినవారు ముగ్గురు న్యాయమూర్తులు రాలేదు. గుజరాతులో ఆనందుదగ్గర ‘స్వాత్యేనక ఆర్మీ’ వైద్యులు వైద్యవిషయములో మంచిపనిని జేయుచున్నారు. వీరి సంఘమువారిచే నిర్మితమైన ఆనంద వైద్యాలయములో 82 మందిమాత్రము తావుగలదు. ఇంకను తావు ఆత్యవసరమని గ్రహించిరి. ఈ వైద్యాలయమున క్రొత్త కన్స్ట్రక్షన్ కాలను నెలకొల్పిరి. ఇది ఎంతయు జనరంజకముగ నున్నది. ఇంకను వీరిని బెంచి యభివృద్ధిజేయుటవసరమని తెలియజేసిరి.

కొలంబో, మంగళూరులదగ్గర సముద్రము కట్టలముగ నున్నను వర్ష నూచనలు అంతక లేవు.

న్యాయాగ్రునుండి వచ్చిన ‘సిటీకప్ టో’ పొగ యోడ వచ్చుమార్గమున వర్షము గురిసెను.

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాననభ జూలై 25 తేదీన సమావేశ మగును.

దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు

దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారిని విడుదల చేయవలసినదని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువును పంపినట్లును జిల్లా మేజిస్ట్రేటు బ్రాకన్ దొరగారు దానిని త్రొక్కిపెట్టి విడుదల చేయవద్దని మదరాసు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసియుండిరిని తెలియుచున్నది. ఇం దెంత సత్యమున్నదో ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించెదరా? (కాంగ్రెసు)

సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సానైటీ

17 వ వార్షికోత్సవము

పూనా, జూలై 15:- సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సానైటీ 17 వ వార్షికోత్సవము నిన్నటిదిగను ప్రారంభమాయెను. మలబారు సహాయార్థమున కేగిన వారును, మధ్య రాష్ట్రముల విద్యార్థులును తప్ప దిక్కిన సభ్యులందరును వచ్చిరి. వైటానాబిలు శాస్త్రిగారు లేనందున వై (స్పెసిడెంటు) దేవధారు గారు అధ్యక్షుడైన వహించిరి. మా॥ పరింజిపాయిరా॥ బి॥ కలీ, రా॥ బి॥ చిట్రీ, డాక్టరు కావత్ ఎం ఎల్ ఎ, మా॥ కలీ మున్నగు ప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి.

దేవధారుగారు.

సభ్యుల కందరకును స్వాగత మొనర్పిరి. పిమ్మట సీనియరు కాభాసభ్యులు సంవత్సరముంతయు తమ ప్రచార ఫలితములను తెలియజేసిరి.

దేవధారుగారు.

పోయినసంవత్సరము సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సానైటీలో 6 గురు ప్రాచీనవరు సభ్యులుగ జేర్చుకొనబడిరి. ఒక ‘పన్నెండు ఆసింట్టు’ సభ్యులకు నిడుసభ్యత్వ మియ్యబడెను. మొత్తము సానైటీ సంఖ్యకు ఇంకొక ర గురుజేరిరి. దేశ మిపు డల్లకల్లాలముగ నున్నను ఒక సభ్యుడుగూడ సంఘము నుండి చిలిపోలేదు.

ఈసంఘము జనరంజకముగ నున్నదనుటకు సభ్యులు జేయుచున్న పనులే సాక్ష్యము. ముఖ్యముగ శాస్త్రిగారి పర్యటనము తాను మదరాసు కొచ్చికిల కేగి సహకారపాతి యుద్ధము మునై పాటుపడ నియమింపబడుటయు ముఖ్యతార్కాణములుగ జూపిరి.

అసహాయోద్యమమును గూర్చి ప్రస్తావించుచు తమ సభ్యుయొక్క యభిప్రాయము మారనడునకు సంతసించిరి. కాంగ్రెస్ నిర్మాణకార్యక్రమముపట్ల సంపూర్ణసానుభూతిని జూపుచు తక్కినఅపాయకరమగు విధానముతో ఎంతమాత్రము అంగీకరింప జాలము. కాననభలకు మన ప్రతిఘటన బోయి పని చేయుచున్న వారు. సంస్కరణ ఫలితములను గూర్చి కొండంత గొప్ప గెల్పుచున్నారు ప్రభు సోపానముగ సంస్కరణములను వినియోగించుకొనుటకు వారు నిశ్చయించుకొనిరి. కొంతమంది అసహాయవాదులుగూడ కానన సభలకు పోదమనున్నారు. ఇదియుగూడ మన ప్రతిఘటన చెప్పు సంగతులను బలపరుచుచున్నది.

కలకత్తా రేవు

కలకత్తా జూలై 15:- కలకత్తా రేవు స్టీరురు కూలీలు సమ్మెకట్టుటచే పొగయోడలచే క్రిక్కిరియింపు యది. ఇంకను కమ్మముగనుండునని భయమగుచున్నది. వేతనమునుగూర్చి ఇండియాకో సీమెట్, వైరెక్ స్టీ కర్డు గూడ సమ్మెకట్టుటచేఇబ్బంది ఇనుమడించినది. బొంబయి సీమెట్ లకిచ్చు వేతనముల నిచ్చిన గాని మరల పడవలమీద పనిచేయుటకు క్రొత్త ఒడంబడికలను సంతకము జేయవలసి. నాకాకార్యాలయములకు నెలవల సీమెను సమావేశమైరి. స్థితిగతులను చర్చించి ఇంటికి బోయిరి. దీనివలన వర్తకమంతయు కట్టుపడినది. 10 వేలమంది కనిని మానిరి తెలియుచున్నది. తమలో ఒకరిని కొట్టినవదంతి ప్రబలుటచే ఉద్రేకలైరి కాని అంతయు సీమెట్ యూనియనునాయకులవలన చల్ల రినది.

రాజమండ్రి నాయకులు నిర్బంధము

ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసుసభ్యులగు ప ను లూరి కొండరామయ్య, సామవేదం అయ్యకరామయ్య, రామినేని శ్రీరంగనాయకులు గారలను, రావకవాస్తవ్యులగు ఎడిశిరాజగోపాలంగారును, రాజుపాలెం వాస్తవ్యులగు వడ్డమాడి మబ్బరాజుగారును నిన్న సీతానగరములో వారంధ్వేమియు లేకుండ అరెస్టు చేయబడిరి. ఈ దేశభక్తు లిపుడు రాజమండ్రి టవును పోలీసు స్టేషనులో నుంచడియున్నారు (కంఠిపార్వ)

మడకసిర యూనియనుబోర్డు

(టి. శివశంకరంపిల్లె యం. యల్. సి.)

స్థానిక సంఘములు మునిసిపాలిటీల నిర్మాణముల గురించి తెలియజేయుటకు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు లభించిన తేదీ 7 వ తేదీన మడకసిర యూనియనుబోర్డు సభ్యులను కలసి కొంతకాలము మాట్లాడిరి. తేదీ 7 వ తేదీన కలసిరి:—

మున్సిసిపలు నియమములగురించి కొంత తెలిసికొనుట లాభకరము. కొత్త చట్టము ననుసరించి యూనియనుబోర్డు వారికి నిబంధన విధించు అధికారము గలదు. వసూలైన మొత్తమును గ్రామమునకు ఉపయోగకర మగువిధమున వ్యయ మొనర్చుటకు మాడ అధికారముగలదు. స్థానిక సౌకర్యములు కలుగజేయుటకు స్థానిక సంఘముల వారి తోగూడవలె ప్రోత్సహించుటయు ననుమతము మిగుల శ్రేష్టమైనది. ఆ ప స ర మ గు న పు డు అప్పుగా నైనను గ్రాంటుగా నైనను ధన మిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు సున్నితములైనారు. ప్రభుత్వమువారి ఆదాయములయందు పన్ను మూలమున ప్రజల కర్షణముచేయుట చేయబడిన మొత్తము ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకును రక్షించు వారు సంస్కరణములనుసరించి పన్నులను విధించు అధికారము ప్రజాప్రతినిధులకే ఇవ్వబడినది నందుకాధికారప్రభుత్వ మైనను స్వరాజ్యమైనను యీ సూత్రము అంగీకరింపవలెను.

ఇతర విషయములు.

ఈ తాలూకాలో ఇంతకుముందు చక్కగ కరువులేదు. కర్షణులు లేనందున తొంకాయతోపులు వలన ఫలము కలుగుటలేదు. ప్రతి సంవత్సరము ఇట్లే తగిన పరివర్తనలు లేక యీ తాలూకా ప్రజలు బాధపడుచున్నారు. ప్రభుత్వము వారినివలె ఎక్కిరిపుచుకొనటలేదు.

వీటిని కావనగ్రామము గావించబడిన తీర్మానముల కల్గి అట్టి పరిపాలనను వలసి కష్టములు కొంతమటు తగ్గినవి. యూనియనుబోర్డు స్థాపించుటచే ప్రజలకు స్థానిక పరిపాలనను గొంత అనుభవము కలుగుచున్నది. గిరి సంవత్సరముల వయసుల పొడుగును, చాలాకాలము అధ్యక్షులగు పని చేయుటచే చక్కని అనుభవముగలవారు అగు జిల్లా శేషయ్యగారి కృషి సఫలమగుచున్నది. యవకులకు వీరు అద్భుత ప్రాముఖ్యము.

కడచిన సంవత్సరము స్థాపించబడిన గ్రామపంచాయితీ కోర్టు అభివృద్ధి చెందుచున్నది తాలూకాబోర్డు సభ్యులగు సిద్ధుగారు పంచాయితీ అధ్యక్షులు. ఎన్నియో చిన్న కేసులను వీరు పరిష్కరించివారు.

తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలందు యీ క్రింద పేర్కొనబడినవారు విజయము గాంచిరి (1) బాబు మియాన్ సాహెబు (2) ముత్తంసాహెబు (3) వెంకటేశ్వర్లు (4) బండరాజుపు (5) సిద్ధుగారు.

దేవీయ ప్రార్థన సమాజము:—దేవీయ ప్రార్థన సమాజస్థాపకులగు చేతూరు మునిశ్వరయ్యగారు ఈ నెల 18 తేదీ ఆదివారము పూలు 12 గంటలకు కడపలో ఉపాధ్యాయులకొఱకు ప్రార్థనసభ జరిపి పాఠశాలలో దైవప్రార్థన యెట్లు జరుపవలయు నను విషయము సుపర్యవించెదరు.

హరికథా కాలక్షేపము:—శ్రీ మద్రామాంజనేయము హరికథా కాలక్షేప రూపముగ బ్రహ్మశ్రీ కృష్ణమూర్తి కాశ్రీ గారు, 1 వ నెలనకు, బొమ్మకొండ, పొమ్మకొండపుకొల్లో, 16 వ తేదీ శుక్రవారము మొదలు ప్రతిదినమును రాత్రి 9-30 గంటలకు జరిపెను.

కర్షణ వివాహము:—రాయవేలూరు కర్షణకాపర మేళ్ళూరి పీఠిగారు పుత్రుల సరిసంహలుశ్రేష్టి వివాహముగా తాము కర్షణశ్రద్ధాగలై వివాహము జరిపించియున్నారానని నిధిగాను, ర. య. సా. సు. సంభావన చేసివారు. అని దక్షిణామూర్తిశ్రేష్టిగారు వ్రాముచు పంపియ్యవలయు స్యరాజ్యనిధి కప్పించితిమి.

గుజరాతు విద్యాపీఠము

పట్టణదా ము లొంగు సంస్థాన సి. రాజగోపాలాచారిగారు విద్యార్థులతో జరిగిరి:—

గాంధీ సహాయంతో గలిసి 25000 'మంది చెఱసాల యందన్నను దీనికలన ప్రభుత్వమువారి చర్యయందు మార్పుదల గలుగలేక, దీనికి కావలసిన ప్రభుత్వము పనిమైంది గాకపోవుటయు, కోపముతో గూడుకొన్న దగుటయు, కాలము.

'అస్పృశ్యత'

ఈ నెల పదవ తేదీ సాయంత్రము సికింద్రాబాదు "శృంగార" వాటికలో నిర్వహించిన కులసంబంధమును పంచాయితీ సభ సమావేశము విధానమున ప్రతిపక్షములతో గూడి నందున వారి దృష్టిని జూచుటకు శ్రీ 'శివశంకర' ప్రచారక మండలి ప్రచారకులగు బ్రహ్మశ్రీ, సంజాంధ్యపు, భాగ్యరత్న వర్మ మొదలగు, మేయందరము వెల్లితియి. వారిని దివ్యులండి జూచుచుండక మూల మేము మనమనుకొనినవారు వారు కానియు ఎవ్వరో శవదహనమునకై వచ్చియుండు రినియు తోచిట్లుగ, అనుకొనుచు సమీపించితిమి. స్థితితులు కన్నులార గాంచి నవ్వుచు మమ్ము మేమే పాపిదహిమి. శృంగారమునందుగూడ వీరికి తగు స్థలము లేనందున కొందఱు సమానులవైన కొందరు క్రింద కటిక నేలయందే గూర్చుండి హరికథాముక్తముగ ప్రార్థించిరి. ఎట్టి కలికాత్ములైనను, అప్పు డట్టిస్థితిలోనున్న వారిని జూచియుండిన వైరాగ్యమునకు వేదాంతమే అవసరము లేదని భావోక్తమౌటనినారు. ఇంతలో వారి కలవెల్లలను బడు కొందరు మారాకకు కారణం బెవరగునోరి. వారిల కంటం కముగా తోచినయెడల పదియేను నిమిషమునకు, మా అభిప్రాయములు తెలిసికొన గలందులకు ప్రార్థించితిమి. తిత్తుణమే అతిశయభక్తులతో అంక కేళినించి మా అభిప్రాయములను పేదకుని. మ. భాగ్యరత్న వర్మగారు, సంజాంధ్య గారు మొదలగు మరికొంద రిందువులు, అతిపీఠితో వారకు పశ్చాత్తాపము జనించుటకు వారిలో జరుగుచుండు నికృష్టి ములకలనే వారిట్టి పీనస్థానమునకు తేగలిగినట్లు తెన్నుచూ, ప్రత్యక్ష ప్రమాణములలో రెండుగుంటలవరకు ఒకరి వెనుక నొకరు ఉపయోగించుట చే వారి దుస్థితికి వారె కారకులని నొకరు మృత్యు దీని నవదనులై తమలో నెదవకు, చిరస్మృతియులైయున్న, పండరి పుత్రులను తలచుకొని శిశ్యులైన చతులతో, కేటిమొదలు చుద్య మంపములను విడిచింనుటకై కృషి కలుపుటయేగాక, మూల ముఖ్యముగా అనుమతైన పరిస్థితి మొదలగు ముఖ్యమార్గములకై మేము సమావేశమైనప్పుడెల్ల దయతో మీరు సహాయపడవలయునని కొందరు పేనుకొనటచే చాల ఆనందముతో మేము న్న వారి అభిలాష వెరవేర్చుటకై ప్రశ్నించెదమని వాగ్దత్తి మొనరితిమి. ఇట్టివిషయములలో ఆకేవిధముల ఇదికరకే కృషి కలుపుచున్న శ్రీమాన్, రావుసాహెబు, పద్మావతి మొదలగు మొదలగు మహావీరులు, మాకు సహాయముగా న్న మహాశక్తిగలిగి అస్పృశ్యత నివారణకు పాటుపడవలమని నిష్కలంబున మహావీరులతో ప్రార్థించుచున్నాము. ఎస్. శ్యామరావు.

* * *
కుళవార్త ఈశ్వరశాస్త్రముచే, సముద్రాల వెంకటగారు తలవెల్లల గోలుపాయి, మేనకోడలి వివాహము జయప్రథముగా ముగించుటచే, శ్రీమతి సీతమ్మగారి బాలికా పాఠశాలకు, మూడువందల ముమిడిపండ్లు బాలికలసంతోషముకొఱకు, వారు వధువును కృతముగా వెట తోడ్కొని వచ్చి, అభివృద్ధికి, బాలికలందరకు, మూడువందల పండ్లు, పిల్లల ఆటపాటలకు జూచిసంతోషించి వెళ్లిరి. భగవంతు డిట్టి వారల సదా రక్షించుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాడను. ఎస్. శ్యామరావు, యదగిరి.

వైదికాంధ్ర గ్రంథములు

- ఈ క్రింది గ్రంథములు ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు అర్థవెలకు పంపవలెను.
1 ఈశ్వరహస్తాసాగము	8 అగ్నిహోత్రలాభము
2 భృత జ్యోతిషఖండము	9 మనుష్యశాస్త్రము
3 భారత సూక్ష్మరాయము	10 మాంసభక్షణనిషేధము
తత్వజ్ఞానము	11 వైవాహిక ప్రమాదము
5 స్యాత్మ్యగీర్తికాము	12 ప్రశ్నార్థము
6 మత తాతర మహాసభ	13 న్యాయాధిపతిచయము
7 భక్తిప్రార్థనాసాగము	14 కలిదర్శన ప్రమాదము
- ఆర్యనారాయణమూర్తి, హిందూపురం, ఆనంతపురంజిల్లా.

బొంబాయి రాజధానియందలి మేస్సేజులకు సాహెబుగారు పత్రవారముతో పురగించిరి.

మొసూరు ప్రతినిధిసభ

తెంగళూరు జూన్ 14:— పంచమాభ్యుదయమునకై ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ ఒక ఉద్యోగిని నియమించుటకు నిశ్చయించిరి ఆర్థిక శాస్త్ర శాస్త్రాంతరమున దివానుగారు తెలియజేసిరి. ఆర్థిక సంఘమువారు కృత్యమును తగ్గించు ఏర్పాటులలో ఆ దివను ఏకీభవించి నందులకు తమ సంతకమును తెలియజేసిరి. ప్రతినిధిసభ, కావనగ్రామ ఓటర్ల కుండకలసి ఆస్తి ప్రతిపత్తిగూర్చి కేంద్ర ఐ.ఎం. పరిషత్తుము జేసెదవని నుడివెరి. ఈసారి ఆర్థిక శాస్త్రమును తీవ్రముగ విమర్శించుటకు శుభ సూచక ముగి. అధికార అంధకారమునందును ప్రభుత్వమువారు నిర్వహించవలసియున్న కొండెంతి కార్యమునకు చేయుత నొసంగుటకు నిశ్చయించుకొనెద (ని విశ్వసించుచున్నా వాడ ననెను.

రైలు ప్రమాదము

సికిందరాబాదు జూన్ 14:— హైదరాబాదుకు బోవు డోబాంబాయి వదిరాన్ వెయిల్ 200కి మెర్కర్ ఓగ్గర నిల్చిదియు ఆపాయముగ లేను. ఇది వడికి 2 కే.కు 16 మైళ్ళములో జరిగింది. ఒక 'ట్రావి' (త్రోపుడు 20 డిగ్రీ) డీకొని ఇంజను కట్టానుండి తొలగిపోయెను. ఒక 'స్పెషల్' బండిని బంపి ఇగ్గి పు, నరేతర మొయిలిపాలను రవాణాను జేరుటకు తెప్పించిరి. ఎరికిని చూచుకొనలేదు. నేడు 6 గంటలలోపు మాగ్గులు బాగుచేయబడును.

ఇండియాను నిలవగల్గిన పరీక్షలు మొదటిపర్యాయము ఇండియాలో జరిగినవి. పరీక్షాఫలిములు కొలది కాములోనే ప్రకటింపబడును.

నోబెల్ కాలేజి, మచిలీపట్నము

1921 సం॥ 10 వ తేదీ బయ్యారాసమున బెజవాడలో జరిగిన తెలుగువిషయ సంఘము నందు మచిలీపట్నములోనున్న సి. ఎమ్. ఎస్ విషయవారు గుంటూరులోనున్న పి. ఇ. ఎల్. ఎమ్ వారు నోబెల్ కాలేజి నిర్వాహకత్వమునందు పాల్గొనుటకు అంగీకరించి యున్నారు. ఇతర విషయములకూడ చేరుటకు యోచించుచున్నవి. కనీసము రెండు విషయములు వారు మాత్రమైనను అనుకూలమైన నిర్ణీతాభిప్రాయములను వెల్లడిచేసిరి. మరియు సహాయముగా నుండుటకు అంగీకార మొనగవలెనని వారివారిపక్షం బోర్డులనుకూడ ప్రేరేపించుచున్నవి.

ఇంగ్లీషు శాఖయందు ఈదిగున తెలుపబడిన వారిని చేర్చుటచే నోబెల్ కాలేజి ఉపాధ్యాయుల సముదాయము బలపరచబడినది.

- (1) ది రెవరెండు పి. బి. జాన్ స్టన్ ఎం.ఎ (కాంటన్) ఇదివరలో కలకత్తాలో నున్న సెంటుపాలు కాళేజిలో వైసుప్రెసిపాలుగానుండిరి. ఇంగ్లీషు యూనివర్సిటీలో లెక్చరరుగా నుండిరి.
- (2) డాక్టర్ జె. ఈవర్లు ఎస్కెయర్లు, బి. పి (ట్రావియా వెల్లిమన్ యూనివర్సిటీ) కొలంబియా యూనివర్సిటీయందు పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు పూడెంట్లు, న్యూయార్కు-సిటీ, ఎడీన్ బరో యూనివర్సిటీ.
- (3) ది రెవరెండు జి. బి. రెడ్ మాన్, ఎం. పి (ఆస్సన్).

కాలేజి తెరువబడినప్పటికి ఉపాధ్యాయుల స్కీమ్ మొకటి తయారుచేయబడును. దానిని అనుసరించి ఇంగ్లీషు లెక్చరర్లు అందరు ప్రతివారమునందును విద్యార్థులతో కలయుదురు.

జూన్ మాసము 26 వ తేదీనుండి అన్నితరగతులందును పని ప్రారంభించబడును. విద్యార్థి చేతనముల నొసగు పోటీపరీక్షలు ఈనెల 24 తేదీనాడు జరుగును.

J. Roy Stock
Ag. Principal

ఈస్టను సిద్ధాంతము

మద్రాసు జ్యోతిశాస్త్రజ్ఞులు

సిద్ధాంతపరిక్షణము

రానున్న సూర్యగ్రహణము

ప్రాశస్త్యము ఈస్టను సంబంధసిద్ధాంతము (Theory of Relativity) నందు, ఆకాశము క్రమముగ నున్నదను విషయము ముఖ్యంకము. నెల్లరు సూర్యుండలమును దాటిపోవుచున్నట్టి వంశి పోవునని ఆయన భవిష్యత్తు చెల్లునున్నాడు. ఈసిద్ధాంతపు సత్యావస్థములు కనుగొనుటకై వివిధదేశములలోని శాస్త్రజ్ఞులు పెట్టెంబరులో రానున్న సూర్యగ్రహణముయొన పరిక్షణమునకై ప్రయత్నముల చేయుచున్నారు. వారు చేయదలచుకొనిన పని ఇది. ఈస్టను సిద్ధాంతము నిజమేయైన యెడల, ఆకాశములో నొక భాగము నందలి నక్షత్రముల ఛాయాపటమున - ఆ ప్రదేశ మధ్యమననే సూర్యుడుండగా తీసికొనిన ఛాయాపటమునను పోల్చి చూచినపుడు నక్షత్రముల స్థానము భేదముగ నుండవలయును. సామాన్యముగ, సూర్యుడు మధ్యముననున్నప్పుడు ఛాయాపటము లభించుట దుర్లభము. అందుచేతనే రానున్న సంపూర్ణ సూర్యగ్రహణము ప్రాముఖ్యమైనది. అప్పుడు సూర్యుని చుట్టు నుండు నక్షత్రముల స్థానమును పరిక్షించి ఛాయాపటము లో నెత్తిపెట్టుకొనవచ్చును. ఆ భాగముననే నక్షత్రముల ఛాయాపటముతో పోల్చిచూచి ఈస్టను సిద్ధాంతపు సత్యావస్థములను నిర్ణయింపవచ్చును. ఇట్టిపరిక్ష 1919 గ్రహణ ముపుడు చేయబడినది. కాని అప్పుడు కొంతవరకు ఆకాశము వక్రముగనున్నదని సిద్ధాంతము ధ్రువపరమైనది. అయిన నింకను పూర్తిగ విషయము నిర్ధారణ కాలేదు.

సంపూర్ణగ్రహణప్రదేశము

పరిక్షణమునకు ఆకాశముననిర్ధారణములు గలవు. సంరంభము చేయనిదే ప్రకృతిరహస్యములు బహిర్గతము గావని యనవచ్చును. వైజ్ఞానిక పరిక్షకు ఛాయాపటముల దీనికొనవట్టుట వలయునంత కాలము సంపూర్ణముగ సూర్యగ్రహణముండు తావులలోనే అది సాధ్యమగును. ఇది భూమిప్రక్కనో గనుద్రము ప్రక్కనో నున్నని ప్రదేశములో వీలగును. ఈసంపూర్ణ సూర్యగ్రహణము గల్గు ప్రదేశము ఆఫ్రికా తూర్పుతీరమునుండి ఆస్ట్రేలియా పశ్చిమతీరమువరకును, ఆస్ట్రేలియాలో ఖండంత భాగములో కొంతవరకును గాననగును.

ఈపరిక్షకు ఆఫ్రికా అనలే పనికిరాదు. ఏల యనగా అచట గ్రహణము సూర్యోదయముతోనే ప్రారంభమగును పోట్ గ్రాపు పనికి యది సమముగాదు. యంత్రములను కరిగా నిలువబెట్టి పరిక్షయందు విజయము గాంచవలెనన్నచో సముద్రముకడ నని నిలుపుటకు వీలులేదు. కావున పరిక్షణమునకు గ్రహణము గాన్వించు ప్రదేశములో కొన్నిదీవులును, ఆస్ట్రేలియా మాత్రము మిగిలియున్నవి. ఇక్కడ నుండ చాలకష్టములుగలవు. ఈమిగిలియున్న దీవులలో మాల్దీవులకంటి వియున్నను పరిక్షక కల్గిన శాస్త్రజ్ఞులకు భోజనద్రవ్యము లన్నియును సింహళమునుండి రావలయును. బావాకు దక్షిణముననున్న క్రీష్టమను దీవిలో బ్రిటిషు జ్యోతిశాస్త్రజ్ఞులు నిడికదరు ఇతను ఆస్ట్రేలియాగలరు. సంపూర్ణగ్రహణము పశ్చిమదేశములో గాననగును. గాని ఆదేశములయొ యెడారిగను నివాసయోగ్యముగానిదిగను నున్నది. బ్రాముకు దక్షిణముగ 200 మైళ్ళదూరమున ఆస్ట్రేలియా ముత్రము బట్టువారల ప్రదేశము లిక్ జ్యోతిషాలయము నాయకుని క్రింద ఆమెరికా పార్టీ విడిసియుండును. ఇప్పటి యేర్పాట్ల ప్రకారము భారత జ్యోతిశాస్త్రజ్ఞులుగూడ అక్కడకు వెళ్లెదరు.

భారత శాస్త్రజ్ఞులు

భారతదేశముగూడ, ప్రత్యేక విజ్ఞానపతులకు శాస్త్రజ్ఞులకు పరిష్కారమై పంపుచున్నది. ఈపార్టీలో కొడైకనాలు, మద్రాసు జ్యోతిషాలయముల డైరెక్టరుగారగు జే. యెస్సైదుగారును వారి సతీవజ్ఞియు, బొంబాయి విల్సన్ కాలేజీలో మేధామూటిక్కు ప్రొఫెసరు ముక్తియనుగారు నుండురు. ప్రభువునకు మాల్దీవులు పరిష్కారముగ నిర్ణయింపబడి, సింహళం జ్యోతిశాస్త్రాధికారిగూడ నీపార్టీలో కేర్పరచెను. ప్రయాణమునకు చాలకష్టములుండునని తెలిసెను. సింహళం ప్రభుత్వమువారు యీపార్టీకి తగిన సామానులను ట్రాలరుమీద

పంపు వేర్పాట్లు జేపెదరని యూహించుటచేను. అయితే కొలది వారును క్రింద నీసౌకర్యములు జరుగవని యోచింతుగారు ఆలోచనను మార్చివేసిరి. మాల్దీవులు ఇతరదీవులములలో నుంచి స్థానమైను సింహళమునుండి ప్రభుత్వసహాయము సాధ్యముగాకపోయెను. దబ్బు ఎక్కువ యగుటయేగాక దగ్గలోనే ఆమెరికను పార్టీ నుండుటచే నిది అంతగమించిది గాదు. ఆదేశపార్టీలు పరిక్షకై బయల్పెడలి యుండుటచేత మేధుము పట్టిగాని యింక జ్యోతిషపరిష్కరులగల్గిని పరిక్ష ఆవజము మందునను భయము తక్కువగ నుండును. మాల్దీవులలో ఆస్ట్రేలియాలో వలెగాక మేధుములు పెట్టెంబరులో తగుముగ నుండవచ్చును. అక్కడనొక పార్టీయు, క్రీష్టమనుదీవిలో బ్రిటిషు శాస్త్రజ్ఞులును, ఆస్ట్రేలియాలోను ఆమెరికనులు నుండుట వలన పరిక్ష విజయము గాంచవచ్చును. ఇప్పటి యేర్పాట్లలో గూడ సింహళప్రతినిధి ఆస్ట్రేలియాకు వెళ్లివచ్చుటకు తెలుపు బొందలేదు ఇది మాల్దీవులకు వెళ్లదానికన్న మంచిదిగాదు. అయితే అక్కడకు వెళ్లుటకు వలయు సౌకర్యములను సింహళ ప్రభుత్వముజేయక పోరును.

ఆస్ట్రేలియా యాదార్యము

ఆస్ట్రేలియా పార్టీగూడ విడియు నెడారిలో నేమియు నుండకపోవుటచే ప్రభుత్వసహాయమువై వాధారపడవలసియుండును. ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు పరిక్షకులందుటకు ఒక యుద్ధనౌక నొసంగు నంతటి యాదార్యమును గనుపరచిరి.

ఎక్కడుండును అప్పుడే పరిక్షకు వలయు యంత్రముల పనిలోనున్నారు. ఇందు ముఖ్యమైంది పెద్దకెమిరా దూర్దర్శక యంత్రము. ఇది చాలఅడుగులుపొడుగుండును. ఒకవివర ఫోటో గ్రాఫులపైటులును రెండవవివర ఫోటో గ్రాఫులపైటులవై నూర్వని బింబముపడునట్లు జేయుఅద్దమునుండును. ఈయంత్రములు ముందు యిండియాలో పరిక్షింపబడి పిదప వానినితీసికొనికల్గిని అనబెట్టుటకు కొన్ని వామాలుపట్టును. ఆస్ట్రేలియాకు మరెయ్యక యిట్లుండికలదు క్రీమాంటియంగుకును చాలదూరము ప్రయాణము జేసి అక్కడనుండి సముద్రముతీరమున వై వెళ్లుటకు యెంత యోకాలముపట్టును. ఇందువలన యేమికపాపములు గల్గినోయని గూడ భయమెక్కువగ నుండును. (మద్రాసు మెయిలు).

రంగూనునది పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు హెచ్. ప్రియ, విస్తీర్ణము అనువారిరువురు పడవలందలి బియ్యము నవహరించుచుండిరిని అరెస్టుచేయబడిరి. జామీనుమీదవారిని కదలిపెట్టుటకు అడిమనల్ మేజిస్ట్రేటు నిరాకరించెను. ఈబియ్యమును రహస్యముగనమ్ముట కంగీరించిన ఆటగురు భారతీయులమీదకూడ కేసులుచేయబడినవి.

కన్యకావలెను (153)

ఒక గొప్ప మర్యాద వెలవాటి కుటుంబమునకు చేరినట్టియు, బాగుగా చదువుకొన్నట్టియు, కాళిక గౌరముగలవని వివాహము చేసుకొనుటకై ఒక తెలుగు బ్రాహ్మణకన్యక కావలెను. వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ఎ. బి C/o ఆంధ్రపత్రిక, మదరాసు.

స్వదేశివస్తువులకు ప్రోత్సాహ మొసంగుడు

జాతీయవిద్యాలయ ఇండస్ట్రీయల్సు లిమిటెడ్, బంగోలు

మేలైన బోలుచుంగలకత్తి (హోల్ గ్రౌండు కేజరు), చేతితో తయారుచేయబడినది. మిక్కిలి ఆందముగా నుండును. నునుపుగాను, పదునుగాను, కొమ్మువైన ఇత్తడిచే అమర్చబడిన పిడిచేయబడియున్నది.

మొదటికం ధర 1 కి రు 2-8-0; రెండవకం ధర 1 కి రు 2-8-0.

పే నాకత్తులు, చేతితోనే తయారుచేయబడినవి. ఆందముగా నుండును. బాగుగా కొమ్మువైన ఇత్తడిచే అమర్చబడిన నునుపుపిడి చేయబడియున్నది.

- (1) 3 అంగుళములది ఒక కత్తి గలది 0-12-0
- (2) 4 " " " 1-0-0
- (3) 5 " " " 1-8-0
- (4) 3 " " రెండుకత్తులుగలది 1-8-0

ఇనుపకమ్ములచే తయారుచేయబడిన మడుపు ఈజి చేర్చుకూడ ఉన్నవి. మిక్కిలి దృఢముగా నున్నవి. మొదటికం అకుపచ్చ కాన్ వాసు చేయబడియున్నది. ప్రయాణములందున్న మకాములందును మిక్కిలి ఉపయోగకరము. ధర 1 కి రు 11-00.

క్యాంపు మంచములు మిక్కిలి దృఢముగాను, ఆందముగా నున్నవి. మొదటికం అకుపచ్చ క్యాన్ వాస్ చేయబడియున్నది. ఒకసంచికూడగలదు. ప్రయాణములందును, మకాములందును చాల ఉపయోగముగా నుండును. తర్రబాతే ఆర్డరులను పంపుడు. ధర 1-కి రు 22-0-0

మే నేజరు
జాతీయవిద్యాలయ ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్, (పోస్టు) బంగోలు.

శి శు వు ల కు
అ వ శ య క మై న
ఆహారము లన్నిటియందును
మిక్కిలి శ్రేష్ఠ మైనది.

క్వాకర్ ఓట్లు ఆహారమునందు ముఖ్యముగా నుండవలసిన 16 పదార్థములను సరఫరా చేయుచున్నది. అనేక ఆహారములందు తక్కువపడిన వాటి నెల్లను ఇది పూర్తి చేయును. మాంసాహారము కంటెను ఇది రెండింతలు బలము నిచ్చును. లక్షలకొలది శిశువులు ప్రపంచమునందు అంతటను, క్వాకర్ ఓట్లనే ప్రథమమునుండి వాడుచున్నారు. దేహమునకు బలము నిచ్చువాటి అన్నిటియందును ఓట్లు ఆహారము అగ్రస్థానము నలంకరించియున్నది. మంచి బలము నిచ్చు ఆహారమని చాలకాలమునుండియే ప్రసిద్ధి కెక్కియున్నది. ముఖ్యముగా నుండవలసిన లోహ సంబంధమైన వస్తువు లిందు చేరియున్నవి. మేలైన ఓట్లుపిండితో క్వాకర్ ఓట్లరొట్టెలు తయారుచేయబడి, తగరపు డబ్బీలలో భద్రముగా ప్యాకు చేయబడి వచ్చుచున్నవి. మీరు ఇచ్చునట్టి ప్రాతఃకాల ఆహారము లన్నిటికంటెను ఇది శ్రేష్ఠమైనదిగా నున్నది. (3009 బి)

మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, కరాచి, రంగూన్.

Quaker Oats

MULLER & PHIPPS (India). Ltd.

Madras Bombay Calcutta Karachi Rangoon

వ్యయమును తగ్గించుట

A decorative horizontal border consisting of repeating stylized floral or scroll-like motifs.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street MADRAS.